

«ΤΟ ΥΔΩΡ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

Διαβάζουμε στὶς ἐφημερίδες γιὰ τὴν Ξηρασία ποὺ παρουσιάστηκε στὴν Ἀγγλία καὶ σὲ ἄλλες χώρες τοῦ κόσμου, γιὰ τὴν ἀπειλὴ τῆς μόλυν-
σεως τῶν ὑδάτων ἀπὸ τὰ βιομηχανικὰ καὶ ἄλλα κατάλοιπα, γιὰ τὴν ἐπιβίωση τοῦ ἀνθρώπινου γέ-
νους σὲ ἄνδρο πλανήτη, καὶ ὅλα αὐτὰ μᾶς φαινότανσαν σὰν ἱστορίες ἐπιστημονικῆς φαν-
τασίας. Φέτος ὅμως τὸ καλοκαίρι, ἀπὸ τῆς Θεῆς Πρόνοια μᾶς ἦλθε ἡ διακοπὴ τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑδραγωγείου ἀπὸ τὸ Κεφαλόβρυσο, γιὰ νὰ μᾶς θυμίσῃ πόσο πολύτιμο εἶναι τὸ νερό, πόσο πρέπει νὰ μεριμνᾶμε γι' αὐτὸ καὶ πόσο κινδυνεύ-
ουν ὅλες οἱ ὠραίες ιδέες μας ὅταν δὲν ἔχουμε ἐξασφαλίσει τὸ πρωταρχικὸ στοιχεῖο τῆς ἐπιβίω-
σεως, τὸ «ὕδωρ τῆς ζωῆς».

Μὲ πολλὴ χαρὰ ὅλοι πληροφορηθήκαμε τὴν ἔγ-
κριση πιστώσεως δραχμῶν 750.000 (ἑπτακόσιες πενήντα χιλιάδες) γιὰ τὴν κατασκευὴ δικτύου ὑδρεύσεως. Αὐτὸ τὸ ταλαίπωρο κράτος, ποὺ ὅλοι συνηθίσαμε νὰ τοῦ φορτώνουμε τίς ἀμαρτίες τοῦ κόσμου, παρὰ τὰ μέτρα λιτότητος ποὺ προσπα-
θεῖ νὰ ἐπιβάλῃ, ἐξαιτίας τῶν ἐξωτερικῶν κινδύ-
νων τῆς χώρας, κατάφερε νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ σημαντικό αὐτὸ ποσόν, πρὸς δόξαν τῶν ὑψηρ-

σιῶν τῆς Νομαρχίας Φωκίδος.

Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ὑπάρχει ἡ «Ἀθηνᾶ» καὶ ὑ-
πολείπεται «νὰ κινήσουμε τὴν χεῖρα». Αὐτὴ ἡ «χεῖρ» εἶναι τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο ποὺ στὸ παρελθὸν μᾶς ἔδωσε δείγματα τῆς δραστηριότη-
τός του, ἀνακουφίζοντας τὸ χωριὸ ἀπὸ πλῆθος προβλήματα.

Δὲν μπορούμε ὅμως, μιά ποὺ μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία, νὰ μὴ μνημονεύσουμε τίς εἰδήσεις, σύμφωνα μὲ τίς ὁποῖες τὸ μικρόβιο τῆς διχό-
νοιας ἐμόλυνε καὶ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο τῆς Καλοσκοπῆς. Πιστεύουμε ὅμως, ὅτι οἱ εἰδήσεις αὐτές δὲν εἶναι ἀληθινές καὶ ὅτι οἱ κοινοτικοί μας σύμβουλοι θὰ κοιτάξουν νὰ νοικοκυρέψουν τὸ χωριὸ μας.

Ὁ Σύνδεσμος, ποὺ ἀπὸ χρόνια παρακολουθεῖ τὰ προβλήματα τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας μας καὶ μέσα στὰ πλαίσια τῶν δυνατοτήτων του, προσπαθεῖ νὰ βοηθήσῃ τὸ χωριὸ ὥστε νὰ ξεχωρίξῃ ἀπὸ τὰ ἄλλα, καὶ στὸ θέμα τοῦ νεροῦ θὰ συμπα-
ρασταθῇ σὲ ὅ,τι χρειαστεῖ στὸ πλευρὸ τῆς Κοι-
νότητος, ἀρκεῖ νὰ φέρουμε τὸ νερό στὰ σπίτια καὶ νὰ μὴν τὸ βλέπουμε νὰ τρέχῃ ἄσκοπα στὰ ποτάμια.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ ΑΓΑΠΗΣ

Ὅπως γνωρίζουν ὅσοι παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντὰ τὰ προβλήματα τοῦ χωριοῦ, μὲ χρήματα ποὺ συγκεν-
τρώσαμε ἀπὸ εἰσφορὰς μελῶν, συγχωριανῶν, φίλων τοῦ χωριοῦ, ἐκδηλώσεων τοῦ Συνδέσμου, προσφορῶν μέσῳ τοῦ Δελτίου μας, κατορθώσαμε νὰ ὀλοκληρώ-
σουμε τὴ βασικὴ κατασκευὴ τοῦ Νεκροταφείου, ἡ ὁποία μᾶς κόστισε δραχμὲς 250.000 περίπου.

Ἀκόμη πρέπει νὰ ξέρουμε ὅτι ἡ προσπάθεια ποὺ ἄρ-
χισε ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὸν ἐξωραϊσμὸ τοῦ χώρου ποὺ ὀρίσκει γύρω στὴν προτομὴ τοῦ ἀγωνιστοῦ τοῦ 21 Μῶρη-Παπαντριά καὶ ποὺ προβλέπεται νὰ γίνῃ δει-
κνυφύτευση, τοιμεντόστρωση καὶ περίφραξη τοῦ χώ-
ρου μᾶς ἔχει μέχρι στιγμῆς στοιχίσει 25.000 δρχ.

Τὰ χρήματα αὐτὰ ἔχουν συγκεντρωθῇ ἀπὸ τίς πα-
ραπάνω ἐκδηλώσεις καὶ ὑπολείπεται ἕνα μικρὸ ποσὸ περίπου 30.000, τὸ ὁποῖο ἐλπίζουμε ὅτι σιγά-σιγά θὰ συγκεντρωθῇ μὲ τὸν ἴδιο μηχανισμό.

Τὸ σημερινὸ προσκλητήριον δὲν ἀφορᾷ αὐτὴ τὴ θα-
σική κατασκευή, ἀλλὰ ὀρισμένα συμπληρωματικὰ ση-
μεῖα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ ὀλοκληρωθῇ τὸ ἔργο. Τὰ συμπληρώματα αὐτὰ εἶναι:

1. Ἡ καμπάνα τοῦ Νεκροταφείου.
2. Ἡ σιδηρόπορτα τῆς κεντρικῆς εἰσόδου.
3. Ὁ Σταυρὸς τῆς εἰσόδου.
4. Ἡ διαρρύθμιση τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου.

Προσκλητήριον λοιπὸν ἀγάπης γιὰ τοὺς φίλους τοῦ χωριοῦ ποὺ θέλουν νὰ στείλουν χρήματα ἢ νὰ ἀναλά-
βουν ἐξ ὀλοκληρου ἕνα ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτά. Φυσικά, θὰ πρέπει νὰ θεωρηθῇ αὐτονόητη ἡ δυνατότητα τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου νὰ μεταφέρῃ ὀρισμένα ποσὰ ἀπὸ τὸ ἕνα ἔργο στὸ ἄλλο, ἂν τυχὸν παρουσιασθοῦν ὑψηλότερες προσφορὰς σὲ μερικά.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΡΗΜΙΚΗ

“Όταν περιέρχεται κανείς τα θουνά και τα άπομα-
κρυσμένα χωριά της Ελλάδας έχει πάντα το αίσθημα
ότι βρίσκεται πολλές φορές μέσα σε ένα ξεχασμένο
τόπο και θυμάται το μελαγχολικό εκείνο τραγούδι
που μιλά για «μιά εκκλησιά έρημικη χωρίς ψάλη και
παπά με τα καντήλια σθηστά».

Έξαιρεση και φωτεινό παράδειγμα αποτελεί το
φαινόμενο που παρουσιάστηκε φέτος στο χωριό μας
όπου όχι μόνο λειτούργησαν τα έξωκλήσια αλλά και
ομάδες από έθελοντριες και έθελοντές τα περιποιή-
θηκαν και τα συντήρησαν.

Έτσι, οι γυναίκες Γαρεφούλα Θ. Χαμηλού, Μαρία
Τρ. Τσόγλα, Κατίνα Π. Άλεξίου, Βασιλική Κ. Σφε-
τσιώρη, Σοφία Άντ. Πασσαλή, Νίτσα Χαρ. Κόλλια,
Κατίνα Τσιρώνη (της Εύθυμίας Πριοβόλου) και Έ-
λένη Παπανδρέου, καθάρισαν τους έσωτερικούς χώ-
ρους της Αγίας Ελένης, της Αγίας Παρασκευής, της
Παναγίας και του Άγ. Γεωργίου.

Αξίεπαινη ήταν η πρωτοβουλία που ανέπτυξε ο Γε-
ώργιος Ι. Λευκαδίτης (Μερακλής) που με τη βοήθεια
των Δημ. Αύγερινου, Ανδρέα Τσιρώνη, Άθαν. Κυριά-
κη, Γιάννη Βλάχου, Άλεξ. Πλατανιά, Εύθ. Χαμηλού,
Κ. Αύγερινου, Γιάν. Δ. Άλεξίου, Εύθ. Ν. Κολλύρη, Γ.
Μπουρτσάλα, Κατίνας Τσολάνα, Γεωργίας Τριανταφύ-
λου κ. ά., εργάστηκαν μιά ολόκληρη εβδομάδα και
έσπασαν μιά μεγάλη πέτρα που θρискόταν μπροστά
στην είσοδο της εκκλησίας Παναγίας, και έσοπέδωσαν
το γύρω της χώρο, έφτιαξαν πάγκους και έκαναν την
Παναγία μας πραγματικό στολίδι του χωριού.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στη διάρκεια του φετινού καλοκαιριού όλα τα μέ-
λη του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας απέδειξαν έμπρακτα
ότι είναι άνθρωποι της δράσεως και όχι μόνο των λό-
γων. Χωρίς να κινδυνεύουμε να προσβάλουμε τη σε-
μνότητα με την οποία εργάστηκαν, θεωρούμε υποχρέ-
ωση να σημειώσουμε μερικές εργασίες που έπесαν
στην αντίληψή μας.

Ο σύμβουλος Παναγ. Σκεπετάρης πήρε το πινέλο
και έβαψε όλες τις μεταλλικές περιφράξεις της Παι-
δικής Χαράς, του Κεφαλόβρυσου. Άκόμη, βοήθησε
πάρα πολύ το νέο έργο που άρχισε ο Σύνδεσμός μας
για την περίφραξη και περιποίηση του χώρου του Ή-
ρώου. Η δράση όμως μερικών ήταν τόσο ένθουσιώδης
που δεν μπόρεσαν να αποφύγουν και μερικές τα-
λαιπωρίες. Έτσι, ο σύμβουλος Αντώνης Πασσαλής,
στην προσπάθειά του να βοηθήσει τον πρόεδρο της
Κοινότητας να τακτοποιήσει το νερό της υδρεύσεως,
έπεσε και έπαθε θλάση στο πόδι του. Του εύχόμαστε
καλή ανάρρωση.

Αποτέλεσμα της δραστηριότητας των μελών του
Δ.Σ. του Συνδέσμου μας ήταν και οι εργασίες του
νεκροταφείου να προχωρήσουν και ο χώρος του Ή-
ρώου να νοικοκυρευθεί. Ειδικότερα, στο χώρο του Ή-
ρώου έγιναν σκαλοπάτια προς την πλευρά του σχολι-
κού κήπου, έγινε τσιμεντότοιχος προς την πλευρά της
πλατείας, καθαρίστηκε ο χώρος για να φυτευθούν δέν-
δρα και σύντομα σχεδιάζεται μιά μικρή περίφραξη.

ΕΝΑ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Το καλοκαίρι που πέρασε ήταν για το χωριό μας
μιά ξεχωριστή εποχή. Ήταν ένα διαφορετικό καλοκαί-
ρι. Στο χωριό δεν γύρισαν μόνο οι άνθρωποι που κάθε
χρόνο το θυμούνται. Ύπηρχαν «άπολωλота πρόβατα»
που ύστερα από μισό αιώνα θυμνήθηκαν ξαφνικά το χω-
ριό όπου γεννήθηκαν, τη γη των πατέρων τους. Από
πολλούς ακούσαμε ότι σ' αυτή την ανανέωση του έν-
διαφέροντος συνέβαλε λίγο και το κήρυγμα για την
επιστροφή στις πηγές που ακούγεται από το Δελτίο
μας. Και αν ακόμη αυτό το σχόλιο έγινε για να μας
ένισχύσει ήθικά, ήταν άρετο για να μας δώσει κου-
ράγιο να ξαναπάρουμε τώρα το φθινόπωρο στα χέρια
μας το μολύδι και να γράψουμε τις σκέψεις μας, να
μεταφέρουμε τον προβληματισμό μας, να ένθαρρύνουμε
κάθε προσπάθεια που γίνεται για να δελτιώσουμε τις
συνθήκες διαβιώσεως στο χωριό.

Το χωριό φέτος το καλοκαίρι γέμισε κόσμο. Οι δρό-
μοι γέμισαν παιδιά, τα θουνά και τα λαγκάδια δέχτη-
καν χαρούμενους παραθεριστάς που ξαφνικά είχαν ά-
νακαλύψει το χαμένο θησαυρό, τη γοητεία του ξεχασμέ-
νου χωριού.

Πολλοί από τους επισκέπτες ασχολήθηκαν με ζήλο
όλο το καλοκαίρι για να ξαναφτιάξουν ένα χαλασμένο
τοιχο, να ποτίσουν ένα δέντρο, ή να φυτέψουν ένα πε-
ριδόλι. Ήταν σαν να άναθαν ένα καντήλι στη μνήμη
των γονιών τους και να έστελναν ένα θυμιαμα προσευ-
χής στον ουρανό που τους χάριζε το πρώτο ωραίο ή-
λιοδασίλειμα.

Το Δελτίο μας εύχεται να επαναληφθή το χρόνο
σε μεγαλύτερη έκταση ή έξοδος αυτή των παραθερι-
στών και αισθάνεται την υποχρέωση να υπενθυμίσει στα
αποδημητικά αυτά πουλιά, ότι το χωριό μας είναι το
ίδιο ωραίο ακόμη και το χειμώνα, το χωριό τους πε-
ριμένει κάθε φορά που θα κλέβουν λίγο χρόνο από τις
καθημερινές τους σκοτούρες.

ΠΟΙΜΕΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

“Όσοι επισκέφθηκαν το λειβάδι του χωριού μας Διά-
σελο δεν θα ξεχάσουν εύκολα την ωραία ποιμενική
συμφωνία που ένορχήστρωσαν ιδιαίτερα το άπομεσή-
μερο με τη δροσιά τα πρόβατα του χωριανού μας
Χαραλ. Ραφτόπουλου (Ζαχαράκη), με την προσεγμέ-
νη «άρμάλωσή» τους. Η μουσική από κυπριά από
κουδούνια εβδομηντάρια και ογδοντάρια, δημιουρ-
γεί ένα αρμονικό σύνολο που δεν μπορεί κανείς να το
άπολαύσει αλλού.

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΜΕΤΕΞΥ ΜΑΣ

Οι πραγματικοί φίλοι γίνονται μεγάλοι, όχι όταν κα-
τέχουν μεγάλα αξιώματα στην κοινωνία, αλλά όταν
συμπαρastreκονται και σκύβουν με αγάπη και συμπά-
θεια επάνω από τα προβλήματά σου. Όταν αυτοί οι
φίλοι συμβεί να αποκτήσουν και μιά επίσημη ιδιότητα,
να καθίσουν πίσω από ένα μεγάλο γραφείο και τους
έμπιστευθή ή κοινωνία ιδιαίτερη εξουσία, τότε αυτοί
οι φίλοι είναι διπλά μεγάλοι.

Ένας τέτοιος διπλά μεγάλος φίλος μας είναι ο θου-

λευτής της περιφέρειάς μας κ. 'Αθανάσιος Γκελεστάθης, που πρόσφατα ή Κυβέρνηση του έμπιστευθηκε τη θέση του 'Υφυπουργού 'Εσωτερικών. Οί υποσχέσεις του 'Υφυπουργού μας για συμπαράσταση στα προβλήματα του Συνδέσμου και του χωριού δόθηκαν σε χρόνο άνυποποτο όταν μ'ας επισκέφθηκε στο χωριό για να εξετάσει τα τοπικά μας προβλήματα, στις 14 Αυγούστου 1976.

Η φωτογραφία που δημοσιεύουμε είναι από την επίσκεψη εκείνη και την δημοσιεύουμε για να υπογραμμίσουμε ότι για μ'ας θα είναι πάντα ο συμπαθής βουλευτής της περιφέρειάς μας που τον νοιώθουμε κοντά μας, και που ανάμεσά μας δεν παρενεβλήθη, για να κάνει τυπικές τις σχέσεις μας ή ιδιότητα του 'υφυπουργού.

Ο 'Υφυπουργός 'Εσωτερικών κ. Γκελεστάθης και ο Βουλευτής 'Αθαν. Κρίκος με τους προέδρους της Κοινότητας και του Συνδέσμου μας στο χώρο του 'Ηρώου Καλοσκοπής.

ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ

Μετά τις επιθεωρήσεις των Νομαρχιών 'Αττικής και Θεσσαλονίκης, η Φωκίδα είχε την τιμή και τη χαρά να δεχθή τον 'Υφυπουργό 'Εσωτερικών κ. 'Αθαν. Γκελεστάθη, για επιθεώρηση και επαφή με τον λαό και τους υπηρεσιακούς παράγοντες.

Ο κ. Γκελεστάθης έφθασε στους Δελφούς την Παρασκευή 1 'Οκτωβρίου το απόγευμα. Έκεϊ τον υπεδέχθησαν ο Νομάρχης Φωκίδος κ. 'Ι. 'Ασιμής, ο κ. Διοικητής Χωροφυλακής Φωκίδος, ο κ. Δήμαρχος Δελφών και οί κάτοικοι.

Έν συνεχεία ο κ. Γκελεστάθης μετέβη στο Χριστό που τον υπεδέχθησαν ο κ. Πρόεδρος της Κοινότητας και οί κάτοικοι. Στην 'Αμφισσα έφθασε το ίδιο βράδυ και τον υπεδέχθη με ένθουσιασμό ο λαός της πρωτεύουσας και των γύρω χωριών, χαιρετίζοντας το γεγονός ότι στο πρόσωπό του τιμάται ιδιαιτέρως ο Νομός Φωκίδος και ή μακρά και έπιτυχής κοινοβουλευτική θητεία του κ. Γκελεστάθη.

Την επομένη, Σάββατο, 8,30 π.μ. στο Νομαρχιακό Μέγαρο ο κ. 'Υφυπουργός αφού δέχθηκε τους έπικεφαλές των Στρατιωτικών 'Υπηρεσιών και των Σωμά-

των 'Ασφαλείας του Νομού, προήδρευσε συσκέψεως στην οποία πήραν μέρος ο κ. Νομάρχης και όλοι οί Διευθυνταί των Δημοσίων 'Υπηρεσιών Φωκίδος. Στη σύσκεψη αυτή ο κ. Γκελεστάθης τόνισε μεταξύ άλλων, ότι οί δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να έξυπηρετούν πάντοτε με προθυμία τους πολίτες, αποφεύγοντας την δημιουργία γραφειοκρατικών διατυπώσεων. 'Επίσης ο κ. Γκελεστάθης ανέπτυξε τις άρχές που θα πρέπει να διέπουν την γενική τακτική των δημοσίων υπηρεσιών, όπως αυτές έχουν τονισθή κατ' επανάληψη από τον Πρωθυπουργό κ. Κων. Καραμανλή, εν όψει της εισόδου της χώρας μας στην Εύρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και έζήτησε από τους παρισταμένους να έντεινουν τις προσπάθειές τους στον τομέα αυτό. 'Επικολούθησε συζήτηση κατά την οποία ανεπτύχθησαν διάφορα θέματα τα όποια απασχολούν τις υπηρεσίες της περιφέρειάς μας.

Στη συνέχεια, ο κ. 'Υφυπουργός, παρουσία του κ. Νομάρχου, έδέχθη κατά σειρά τον κ. Δήμαρχο 'Αμφισσης, τον κ. Δήμαρχο Δελφών και τους κ.κ. Προέδρους των Κοινοτήτων του Νομού, οί όποιοι ανέπτυξαν τα γενικά προβλήματα των δήμων και των κοινοτήτων της περιφέρειάς, για τα όποια ο κ. Γκελεστάθης τους έδήλωσε ότι, λαμβανομένων ύπ' όψη πάντοτε των γενικώτερων έθνικών συνθηκών, θα καταβληθή προσπάθεια ικανοποιήσεώς τους, αφού θα Ιεραρχηθούν από πλευράς άμεσότητας και άποδόσεως.

ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Το Δελτίο «Κωσταλεξιότικα Νέα», φύλλο Μαΐου—'Ιουνίου 1976, γράφει για το Δελτίο μας:

«Μ'ας δίνεται σήμερα ή εύκαιρία να πλέξουμε το έγκώμιο στο Δελτίο που κυκλοφορεί ο Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδος «Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ». 'Ετούτο το χωριό που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα, μά τίποτα απόλύτως, από τα χωριά των 'Αλπεων, είναι γνωστό και άγαπητό σχεδόν σε όλόκληρη την 'Ελλάδα. Ποιός δεν ξέρει την Κουκουβίστα; Μερικοί στην 'Αθήνα την λένε και Καλοσκοπή. 'Αντάξιο λοιπόν το όνομά της, θα έπρεπε να ήταν και το έντυπο όργανό τους, ή φωνή της. Καί πράγματι είναι.

Σε πυκνές καλογραμμένες σελίδες παρατάσσονται τα οικονομικά θέματα, ιστορικά, λαογραφικά και πνευματικά που αποτελούν το συμπαθέστατο τούτο χωριό της Ρούμελης και να διπλώνουν φύλλο το φύλλο του Δελτίου τούτου την ζωντανή Ιστορία του. Είναι μία έκδοση, επαναλαμβάνουμε, σωστή, που κάθε φορά που φτάνει στα χέρια μας, την καμαρώνουμε και εύχόμαστε από την καρδιά μας την συνέχιση της πραγματικά Ιερής άποστολής της».

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΥΝΗΓΩΝ

Οί χωριανοί μας κυνηγοί 'Αθανάσιος Κυριάκης, Παναγ. Κυρίτης, 'Ηλίας Μαλιβίτης, Παν. Κοντολάτος σημείωσαν μία μεγάλη κυνηγητική έπιτυχία. Σκότωσαν στα Ζηρέλια ένα άγριογούρουνο θάρους 100 κιλών. 'Ετσι, και την περιοχή άνακούφισαν από τις ζημιές που προκαλούσε, και το μεράκι τους Ικανοποίησαν.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΟΣ ΜΑΣ

Την Κυριακή 8 Αυγούστου, η ποδοσφαιρική ομάδα του χωριού μας, ανανεωμένη αντιμετώπισε την ομάδα της γειτονικής μας Παύλιανης. Στην ιδανική ατμόσφαιρα που προσφέρει το γήπεδο του Σταυρού, οι ομάδες αγωνίστηκαν με πάθος και φανατισμό για την πολυπόθητη νίκη. Νά, πώς μας περιγράφουν την ποδοσφαιρική αυτή συνάντηση οι ίδιοι οι πρωταγωνιστές της νίκης:

«Η παράδοση συνεχίστηκε. Την νίκη για μια ακόμη φορά κατέκτησε η ένδοξη ποδοσφαιρική ομάδα της Καλοσκοπής».

Μετά από 90 λεπτά συναρπαστικού αγώνα θρεθήκαμε νικητές με σκόρ 6—4.

Παρ' όλο ότι το τελικό σκόρ δείχνει ότι η νίκη κατκτήθηκε δύσκολα, οι ποδοσφαιριστές της ομάδας μας κατάφεραν με σχετική άνεση να προηγηθούν στο ημίχρονο με το εύρυ σκόρ 4—0.

Το δεύτερο μέρος του αγώνα μας έπεφύλαξε πολλές εκπλήξεις. Ο διαιτητής του αγώνα (άδελφός του τερματοφύλακα της Παύλιανης) μας άδίκισε εμφανέστατα, ακυρώνοντας 3 γκολ της ομάδας μας (Μπουρτζάλας, Μουστάκας, 'Αλεξίου). Επίσης δίδοντας αμφισβητούμενα φάουλ, οδήγησε την αντίπαλη ομάδα στην ισοφάριση του αγώνα από 4—0 σε 4—4. Οι εκπληκτικοί ποδοσφαιριστές μας όμως, χωρίς να τους επηρεάσει η ισοφάριση, αγωνιζόμενοι για τα χρώματα της ομάδας του χωριού μας, πέτυχαν αυτό που επιθυμούσαν, την νίκη!

Τρεις παίκτες από τα βασικά στελέχη της ομάδας μας 'Από αριστερά προς τα δεξιά: Γιάννης Δημ., 'Αλεξίου, Γεώργ. Μουστάκας και Γ. Μπουρτσάλας.

«Η διακύμανση του σκόρ έχει ως εξής: Το 1—0 διεμορφώθη στην αρχή του αγώνος με ωραίο σουτ του Λάμπρου 'Αχλαδά (2' λεπτό). Το 2—0 έγινε και πάλι με τον ίδιο παίκτη (11' λεπτό). Το 3—0 πέτυχε με ισχυρό σουτ έξω από την περιοχή ο εκπληκτικός, όπως πάντα, Γιώργος Μπουρτζάλας στο 22'. Το 4—0 έκανε με ωραιότατη κεφαλιά ο γιός του προέδρου του χωριού μας Γιάννης Βλάχος στο 35'. Με το γκολ αυτό τελείωσε και το α' ημίχρονο.

Στο 6' μέρος του μιάτς, μετά την ισοφάριση των αντιπάλων, και πάλι ο γενειοφόρος της ομάδας μας Γιώργος Μπουρτζάλας έδωσε πνοή στους παίκτες μας πετυχαίνοντας το 5—4 στο 73'. Το τελευταίο και ωραιότερο γκολ της συνάντησής με γυριστό σουτ ήταν του νεαρού ταλαντούχου Γιάννη 'Αλεξίου, ο οποίος για πρώτη φορά αγωνίστηκε με τα χρώματα της Καλοσκοπής. Ήταν και η επισφράγιση του τελικού σκόρ του άξεχαστου αυτού αγώνα.

«Όλοι οι ποδοσφαιριστές της ομάδας μας εξετέλεσαν την αποστολή τους με τον καλλίτερο δυνατό τρόπο. 'Ανάμεσα σ' αυτούς, διατηρώντας φυσικά τις επιφυλάξεις μας, ξεχωρίσαμε τους: Γ. Μπουρτζάλα, τον νεαρό Γ. Μουστάκα σαν άμυντικό, τον Λ. 'Αχλαδά και τον Γ. 'Αλεξίου.

«Η ομάδα μας αγωνίστηκε με την εξής σύνθεση:

Μαργαρίτης Δημ., Φραγγάλας Παναγ., Βλάχος 'Ι., Μουστάκας 'Ι., Λακαφώσης Ν., Μπουρτζάλας Γ., 'Αλεξίου 'Ι., Βάρσος Τάκης, Χαμηλός 'Ι., Μαργαρίτης 'Ι. και 'Αχλαδάς Λάμπρος.

Θα ήταν άδικο να παραλείψουμε τη συμμετοχή του Γιάννη Μαργαρίτη, υπάλληλου των μεταλλείων Σκαλιστήρη, ο οποίος βοήθησε ενεργά την ομάδα μας να πετύχει το σκοπό της. Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης η ομοιόμορφη εμφάνιση της ομάδας μας, η οποία οφείλεται στον έρανο που έγινε με πρωτοβουλία του εκλεκτού προέδρου του έν 'Αθηνάϊς Συνδέσμου Καλοσκοπιωτών, 'Αθανασίου Μαλεβίτη.

Οι ποδοσφαιριστές της ομάδας μας με τη νίκη τους αυτή ύπεσχέθησαν ότι στο προσεχές μέλλον θα επαναλάβουν παρόμοιες λαμπρές νίκες. Τους το ευχόμεθα θερμά.

ΝΕΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

α) Για το Νεκροταφείο του χωριού:

	Δρχ.
—'Εκκλησία 'Αγ. Γεώργιος Καλοσκοπής	10.000
—Ευθύμιος Νικ. Κολλύρης στη μνήμη της μητέρας του	5.000
—Χαρ. Τ. Κόλλιας, Τσάμη Καρατάσου 28	2.000
—Παναγιώτης και Δημήτριος Νικολάου Κυρίτης στη μνήμη των γονέων τους για την περικοπή του παλιού νεκροταφείου	2.000
—Νικόλαος Γεωρ. Χαμηλός, Κεμπέκ-Καναδά	1.000
—Βασιλική Γ. Τούμπα, Ν. Φιλαδέλφεια, στη μνήμη του Θύμιου Τσίγα	500

β) Για κοινωνικούς σκοπούς του Συνδέσμου:

—Ευθύμιος Νικ. Κολλύρης στη μνήμη της μητέρας του	1.000
---	-------

γ) Για την ενίσχυση του Δελτίου μας:

—Δημ. Τ. Κόλλιας, 'Αγ. Λαύρας 105 Πατ.	1.000
—Ευθύμιος Νικ. Κολλύρης, στη μνήμη της μητέρας του	1.000
—Νικόλαος Γεωρ. Χαμηλός, Κεμπέκ-Καναδά	875
—Σπύρος Δημ. Μαλεβίτης, Σήατλ 'Αμερικής	700
—Δημήτρ. Γεωρ. Λευκαδίτης, Κολωνός	600
—Δήμος 'Ιωάν. 'Αλεξίου, 'Αμαρούσιον	500
—'Αλέξ. 'Αγγ. Σίμος, Μαραθώνος 13	500
—Νικόλαος Βασ. Χαμηλός, Περιστέρι	300
—Δημήτρ. Μουστάκας (γαμπρός Γ. Κωστούρου)	300
—'Αριστ. Παπανδρέου, Κυψέλη	300
—Λουκάς 'Αποστολόπουλος, Παλαιοχώρι	200
—Νίκος Κωνσταντινίδης, Θεσσαλονίκη	100
—Γιάννης Παπαγιαννακόπουλος, 'Αμπελόκηποι	100

(Ο κατάλογος θα συνεχισθί στο επόμενο Δελτίο)

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΞΑΝΑΖΩΝΤΑΝΕΥΟΥΝ

(ΒΑΠΤΙΣΙΑ — ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΜΑΤΑ)

Ἄνάμεσα στὰ γεγονότα πού σημειώσαμε τὸ καλοκαίρι, θρίσκονται τρεῖς ἐκδηλώσεις πού μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν σὰν ἐπιστροφή στὶς παραδόσεις τοῦ χωριοῦ ἢ σὰν σωστὲς προσπάθειες γιὰ τὴ διατήρηση αὐτῶν τῶν παραδόσεων.

Τὰ «κοσμικά» αὐτὰ γεγονότα, ὅπως θὰ τὰ χαράκτηριζε μιὰ ἐφημερίδα, ἦταν τὰ ἑξῆς:

—Ἡ θάφτιση τῆς κόρης τοῦ προέδρου τοῦ Συνδέσμου μας Ἀθανασίου Μαλεβίτη (κουμπάρος ὁ συνάδελφος τοῦ Παῦλος Μπατζόγλου καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Μαριλένα (Μαριά-Ἑλένη).

—Τὸ διπλὸ θάφτισμα τῶν θυγατέρων τῶν Ἀφῶν Γεωργίου Ἰωάννου Χαμηλοῦ (κουμπάρος ἡ Αἰκατερίνη Συροπούλου καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἄννα) καὶ Εὐθυμίου Ἰωάννου Χαμηλοῦ (κουμπάρος ἡ Μαρία Ζυγούλη καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Παρασκευή).

—Ὁ ἀρραβῶνας τοῦ Κωνσταντίνου Ἰωάννου Τούμπα (Κωστάκου).

Θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου μας, παρὰ τοὺς δεσμούς καὶ τίς κοινωνικὲς ὑποχρεώσεις πού τοῦ ἐπέβαλαν νὰ λαφύσει τὸ παιδί του στὴν Ἀθήνα ὅπου διαμένει, ὀργάνωσε τὴν ἐκδήλωση τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου στὸν Ἅγιο Γεώργιο τοῦ χωριοῦ σὰν μιὰ ὑποθήκη πρὸς τὰ παιδιά του νὰ μὴν ξεχάσουν τὴν καταγωγή τους. Παρ' ὅτι ἀπέφυγε νὰ ὀργανώσει πανηγυρικὲς ἐκδηλώσεις, θέλοντας νὰ δώσῃ τὸ μέτρο μιᾶς ἀπλῆς καὶ σεμνῆς τελετῆς, δὲν κατάρφερε νὰ ἀποφύγῃ τὸν αὐθορμητισμὸ τῶν παρευρισκομένων οἱ ὅποιοι χωρὶς μουσικὲς καὶ ὀρχήστρες κατάρφεναν νὰ κρατήσουν μέχρι τίς πρωινὲς ὥρες, στὸ καφενεῖο τοῦ Βλάχου, ἓνα γνήσιο κουκουβιστιανὸ γλέντι ἀπὸ κείνα πού μόνο οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μας μποροῦν νὰ δημιουργήσουν.

Ο ΤΡΥΓΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΙΟΝΙΑ

Ἐνῶ οἱ χωριανοὶ μας ἐτοιμάζονται νὰ τρυγήσουν τὰ ἀμπέλια στὸν Ἀϊ-Νικόλα καὶ στὰ Κούτσουρα, στὸ Διάσελο ἔπεσε τὸ πρῶτο χιόνι. Αὐτὲς εἶναι οἱ παραξενιὲς τῆς ἐποχῆς μας.

Πρωτότυπη καὶ μὲ πολλὲς ἐκπλήξεις ἦταν ἡ θάφτιση πού ὀργάνωσαν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωάννου Χαμηλοῦ πού διαμένουν στὴ Λαμία γιὰ τὴ διπλὴ θάφτιση τῶν παιδιῶν τους. Οἱ προσκεκλημένοι τους παρακολούθησαν τὸ μυστήριο πού τέλεσε ὁ ἱερέας τοῦ χωριοῦ μας Παπαχασιακὸς στὸ ἐξωκκλήσι τῆς Ἀγίας Ἑλένης (Κεφαλόβρυσο) ἔφαγαν καὶ ἤπιαν στὴν ὑγεία τῶν νεοφωτίστων κάτω ἀπὸ τὰ ἔλατα καὶ πλάι στὸ νερὸ τοῦ Κεφαλόβρυσο. Τὸ ἀπόγευμα μὲ αὐτοκίνητα ἀνέβηκαν στὸ Διάσελο. Ἐκεῖ, στὸ χαλίκι, εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἱκανοποιήσουν μιὰ ἀκέραια φορὰ τὸ στομάχι τους μὲ ἐλιές, τυρί, σκέρδο καὶ καφέ. (Ἀλήθεια, πόσο λίγα πράγματα χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ νοιώσῃ εὐτυχισμένος καὶ πόσο δύσκολη κάναμε τὴ ζωὴ μας!)

Ὁ Κώστας Τούμπας (γιὸς τοῦ κτηνοτρόφου μας Κωστακόγιαννου) ὀργάνωσε γιὰ τὴ γυναῖκα τῶν δεινῶν του μιὰ ἐκδήλωση πού σημάδεψε μὲ τρόπο χαρούμενο τὴ μελλοντικὴ ζωὴ γιὰ τὴν οἰκογένεια πού πρόκειται νὰ δημιουργήσῃ. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἀρραβῶνων του σχημάτισε μιὰ ὁμάδα ἀπὸ 50 περίπου χωριανούς καὶ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ κλαρίνο τοῦ Μαυρολιθαρίτη Σκορδῆ πήγαν στὴν Κάτω Μουσουνίτσα, τὸ χωριὸ τῆς νύφης Κικῆς Κυριαζῆ καὶ χάρη στὴν ὁμορφὴ περιποίηση τῶν συμπεθέρων ἀναψε τὸ γλέντι καὶ κράτησε μέχρι τὰ ξημερώματα.

(Ἡ φωτογραφία εἶναι τοῦ Παντελῆ Βαρδουσιώτη)

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΣΙΑΚΟΥ

Συχνά παρατηρούνται διαφωνίες και αντιθέσεις γύρω από γλωσσικά θέματα. Ο καθένας προσπαθεί να στηρίξει την άποψή του και να πείσει τους άλλους να συμφωνήσουν μαζί του. Όμως το ζήτημα δεν είναι τίς υποστηρίζει ο καθένας γύρω από κάποιο γλωσσικό θέμα, αλλά αν αυτά που λέει ευσταθούν και αν είναι σύμφωνα με τους γραμματικούς και γλωσσικούς κανόνες. Τέτοιες διαφωνίες και συζητήσεις ωφελούν όπωσδήποτε, γιατί, έρευνώντας φτάνουμε στην αλήθεια του θέματος. Έτσι, φωτίζεται και το πλατύ κοινό και άποκτά σωστή γνώση πάνω σε κάποιο γλωσσικό θέμα, που προκύπτει.

Σε περασμένα φύλλα του Δελτίου «ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ» έγινε συζήτηση για το αν πρέπει να λέγεται «Κουκουβίστα» ή «Κουκοβίστα». Σε τούτο το σημείωμα μου θα συνεχίσω τη συζήτηση τόσο για τη λέξη «Κουκουβίστα», όσο και για τη λέξη «Καλοσκοπιώτης» ή «Καλοσκοπιτής».

Α) ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ ή ΚΟΥΚΟΒΙΣΤΑ;

Πολλοί υποστήριξαν ότι σωστά εκφράζεται και γράφεται η λέξη «Κουκουβίστα», που είναι λέξη σύνθετη και αποτελείται από τα συνθετικά κουκου - βίστα (VISTA). Αν εξετάσουμε το θέμα από γραμματικής πλευράς, θα θρούμε ότι το πρώτο συνθετικό (κουκου) είναι προσδιοριστικό. Δηλαδή, αν, καθώς υποστηρίζεται, το δεύτερο συνθετικό (BISTA) σημαίνει «φωλιά», τότε ολόκληρη η λέξη εξηγείται «κουκο-φωλιά». Με τον ίδιο συλλογισμό μπορούμε να πούμε: Άετο-φωλιά, κορκο-φωλιά, καρβουνό-ρεμα, βοίδο-λίβαδο κλπ.

Αν όμως το πρώτο συνθετικό ήταν κτητικό, τότε θα μπορούσαμε να πούμε «Κουκου-βίστα», δηλαδή φωλιά που ανήκει στον κούκο. Το πρώτο συνθετικό όμως παρουσιάζεται ως κτητικό μόνο στα κύρια ονόματα, όπως: Άλεξανδρού-πολη, Κωνσταντινού-πολη, Έρμου-πολη κ.ά. Ποτέ όμως δεν λέμε: Μεγαλού-πολη ή Μεγαλόπολη, Άρεού-πολη ή Άρεόπολη, γιατί το πρώτο συνθετικό (μεγάλο, άρειο) προσδιορίζει το δεύτερο (πόλη).

Επειδή το αυτί μας συνήθισε στην άκουστική εικόνα (Κου(κου)βίστα, Μου(σου)νίτσα, κου(κου)θάγια) και η δεύτερη φύση είναι ισχυρότερη της πρώτης, δηλαδή, η συνήθεια είναι ισχυρότερη απ' τη σωστή έκφραση, γι' αυτό και χρησιμοποιούμε το «Κου(κου)βίστα» αντί του όρθου «Κου(κο)βίστα». Άλλωστε, όπως αναφέρω και στο βιβλίο «ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ», το (ο) που δεν τονίζεται προφέρεται ως (ου). Έτσι μπορούμε να πούμε: Παλιού-χώρι αντί Παλιο-χώρι. Ένώ ο Παλιό-μυλος που το (ο) τονίζεται, δεν προφέρεται ποτέ με (ου).

Επομένως, και αν προφέρουμε το παλιό όνομα του χωριού ως «Κουκουβίστα», δικαιολογείται στη ρουμελιώτικη διάλεκτο. Και αν πάλι το προφέρουμε ως «Κουκοβίστα», από γραμματικής πλευράς είναι όρθη ή προφορά του.

Β) ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΩΤΗΣ ή ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΗΣ;

Από τότε που ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος των κατοίκων του χωριού, που μένουν στην Αθήνα, του έδωσαν — δεν γνωρίζω ποιοι — την επωνυμία «Σύνδεσμος Καλοσκο(πιω)τών». Παίρνω τη λέξη «Καλοσκοπιωτών» και υποστηρίζω ότι η έκφραση «Καλοσκοπιώτης - Καλοσκοπιώτες» δεν είναι όρθη. Μου είπαν ότι, όταν ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος, ρώτησαν Καθηγητή Πανεπιστημίου για το πώς πρέπει να γραφεί η λέξη και τους είπε «Καλοσκοπιωτών». Αλοίμονο, αν για κάθε τέτοιο γλωσσικό μικροζήτημα τρέχουμε σε καθηγητές Πανεπιστημίου και δεν παίρνουμε μία γραμματική να

Κουκουβίστα... Άγάπη μου

Οι τακτικοί αναγνώστες του Δελτίου μας θα θυμούνται το θιό και την πολιτεία του Κηρύκου, που προσπαθήσαμε να ιστορήσουμε, βασισμένοι σε φήμες και σε μύθους γύρω από το πρόσωπο του αινιγματικού αυτού Κουκουβιστιανού (τεύχος 4). Το σημείωμα εκείνο περιείχε μία πρόσκληση για όσους γνώριζαν σχετικά στοιχεία. Σήμερα έχουμε να σας παρουσιάσουμε τον πρώτο καρπό αυτής της προσκλήσεως.

Ο συγχωριανός Χαράλαμπος Χριστίδης, που ξεπέρασε πρό πολλού τα όγδοντα του χρόνια, μάς διηγήθηκε ένα περιστατικό της εποχής που θρέθηκε στρατιώτης στη διάρκεια της Μικρασιατικής εκστρατείας, στο Σεντί-Ταζί, 50 χιλιόμετρα έξω από την Άγκυρα. Στην τοποθεσία αυτή, εκπληκτος ανέκαλυψε μία σειρά από νερόμυλους που ήταν κατασκευασμένοι με την ίδια τεχνολογία των νερόμυλων του χωριού μας. Με την φυσική περιέργεια και διάθεση για μάθηση που τον χαρακτηρίζει προσπάθησε να μάθει από του διδάχτηκαν αυτή την τέχνη και ποιος κατασκεύασε τους νερόμυλους.

Φαντάζεστε την εκπλήξη του όταν ένας ντόπιος του είπε ότι τους κατασκεύασε κάποιος περαστικός από τα μέρη τους που τον έλεγαν Κηρύκο.

Ο Χριστίδης κατάπληκτος ρώτησε να μάθει για την καταγωγή αυτού του πολυτεχνίτη ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗ και το μόνο που εισέπραξε σαν απάντηση ήταν ότι ο Κηρύκος μιλούσε πάντα για κάποια Κουκουβίστα, αλλά κανείς δεν ήταν σε θέση να ξέρη αν έτσι ονομαζόταν κάποια γυναικεία που άγαπούσε, ή ο τόπος της καταγωγής του.

Θρούμε εκείνο που ζητούμε.

Η γραμματική της δημοτικής γλώσσας του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, αλλά και οποιαδήποτε της καθαρεύουσας — ή επωνυμία του Συνδέσμου δόθηκε στην καθαρεύουσα, «Σύνδεσμος Καλοσκοπιωτών Άγία Τριάς» — γράφει ότι όλα τα έθνικά ονόματα που προέρχονται από θηλυκά σε η, γράφονται στο άρσενικό γένος με ίτης. Έτσι έχουμε: Αγόριανη - Άγοριανίτης, Ανατολή - Ανατολίτης, Καλοσκοπή - Καλοσκοπιτής, Στρώμη - Στρωμίτης, Κάνιανη - Κανιανίτης, Παυλιανή - Παυλιανίτης κ.ά.

Σε ώτης γράφονται άλλα ονόματα, όπως: Αμφισσα - Αμφισσιώτης, Λαμία - Λαμιώτης, Γαρδίκι - Γαρδικιώτης, Δρέμισσα - Δρεμισσιώτης, Γκούρα - Γκουριώτης, Σεγδίτσα - Σεγδιτσιώτης κ.ά.

Έτσι, λοιπόν, ως το γνωρίζουν οι Καλοσκοπιτές, ότι δεν είναι «Καλοσκοπιώτες» και οι Καλοσκοπιτίσες δεν είναι «Καλοσκοπιώτισσες». Επομένως, ούτε ο Σύνδεσμος είναι «Καλοσκοπιωτών», αλλά «Καλοσκοπιτών». Και τα προϊόντα του χωριού είναι «καλοσκοπιτικά» ή «κουκουβιστιανά» αν το θέλετε. Στη λαϊκή αγορά της Λαμίας άκουσε να διαλαλούν τις «κουκουβιστιανές» πατάτες και τα «παυλιανίτικα» φασόλια.

Αυτά για την αποκατάσταση, από γραμματικής πλευράς, της επωνυμίας του Συνδέσμου «Καλοσκοπιτών» και την αλλαγή των σφραγίδων... του.

Στο Βιβλιοπωλείο του συγχωριανού μας

ΠΑΝ. ΚΥΡΙΤΣΗ

Πλατεία Βάθης - Ακομινάτου 39

Τηλ. 5220.395

θα βρήτε όλες τις εγκυκλοπαιδείες με έκπτωση 40% και παντός είδους βιβλία ιστορικά κλπ. καθώς και είδη χαρτοπωλείου

ΝΕΑ ΜΕΝΙΑ

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΓΚΙΩΝΑΣ

Τὰ παιδιά ἔδειξαν ἔντονα τὴν παρουσία τους φέτος στὸ χωριὸ μὲ τὰ τραγούδια τους, τὰ παιχνίδια τους καὶ τὶς ἐκδρομὲς τους. Μιά ἀπ' αὐτὲς περιγράφουν στὴ συνέχεια.

Ἀπὸ χρόνια ἐμεῖς οἱ νέοι τῆς Κουκουβίστας εἶχαμε ἀποφάσισε νὰ κατακτήσουμε τὴν κορυφὴ τῆς Γκιώνας.

Στὴν ἀρχὴ μᾶς ἐφαίνετο κάτι τὸ ἀκατόρθωτο, γιατί οὔτε ὀρεῖσμάς εἴμαστε, οὔτε ἀπὸ ἀναρριχήσεις εἶχαμε ἰδέα. Ὅμως εἶχαμε τὰ νειάτα μας, τὸ πάθος καὶ τὸ πείσμα νὰ σκαρφαλώσουμε ἐκεῖ ποὺ μόνο οἱ ἀετοὶ κατοικοῦσαν.

Τελικά, ἐφέτος τὸ καλοκαίρι, ξεπεράσαμε τοὺς δισταγμούς καὶ τοὺς φόβους καὶ πέντε ἀπὸ τὴν παρέα ἀποφασίσουμε νὰ πραγματοποιήσουμε τὸ μεγάλο ὄνειρό μας.

Μιά μετὰ τὰ μεσάνυχτα ξεκινήσαμε μὲ μοναδικὸ ἐφόδιο ἕνα ραβδί καὶ ὁδηγὸ τὸ γεμάτο καὶ δλόχρυσο φεγγάρι.

Σὲ λίγο ὁ ἀπὸήχος τοῦ τραγουδιοῦ μας ἀκουγόταν στὸ χωριὸ καὶ τὸ ξημέρωμα μᾶς θρῆκε ψηλά στὰ κορυφούνια, κάπως κουρασμένοι, ἀλλὰ ὅπωςδήποτε ἀποφασισμένοι νὰ φθάσουμε ἐκεῖ, ὅπου ἐπὶ τόσα χρόνια ὄνειρευόμαστε. Τί τὰ θέλετε, ὅμως! Λογαριάζαμε χωρὶς τὸν ξενοδόχο καὶ ξενοδόχος, αὐτὴ τὴ φορά, ἦταν ὁ οὐρανός. Λὲς καὶ θύμωσε γιὰ τὴν τόλμη μας, λὲς καὶ συμμάχησε μὲ τοὺς ἀετοὺς νὰ μὴ μᾶς ἀφήσει νὰ φτάσουμε μέχρι τῆ φωλιά τους.

Εἶχαμε πλησιάσει πιά τὸ Διάσελο, ποὺ θὰ ἦταν καὶ ὁ τελευταῖος μας σταθμός, καὶ ἐνῶ ἡ ἐπιθυμία νὰ κατακτήσουμε τὴν κορυφὴ τῆς Γκιώνας μᾶς ἔδινε φτερά στὰ πόδια, φάνηκε τὸ πρῶτο μαῦρο σύννεφο νὰ σκεπάζει τὴν πολυπόθητη κορυφὴ. Δυστυχῶς, μιά σιγανὴ ἐκνευριστικὴ βροχὴ ἄρχισε νὰ πέφτει, ἐνῶ τὸ κρῦο ἦταν ἀφόρητο γιὰ ὅλους μας.

Μᾶς περνοῦσε τὰ κορμιά μας καὶ κάποιοι φόβος στὴν ἀρχὴ κρυφός, ἀλλὰ φανερός στὴ συνέχεια, ἄρχισε νὰ μᾶς κυριεύει. Ἐπιστρατεύοντας ὅλες μας τὶς δυνάμεις φτάσαμε σὲ μιά στρουγγα ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ καὶ τρέξαμε νὰ καλυφθοῦμε. Τρυπώσαμε μέσα μόλις ἄρχισε μιά θύελλα νὰ σκορπᾷ τὸν τρόμο καὶ σ' αὐτὰ τὰ ἄγρια πουλιά, ποὺ χρόνια κατοικοῦν σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη. Σὲ λίγο φάνηκε καὶ ὁ τσοπάνος, τυλιγμένος στὴν κάπα του καὶ μὲ τὴν γκλίτσα στὸ δεξὶ του χέρι.

—Πῶς τολμήσατε, θρὲ παιδιά; μᾶς λέει. Μπράβο στὸ κουράγιο σας, ἀλλὰ γυρίστε πίσω. Ἡ μπόρα αὐτὴ ὀχι μόνο δὲν θὰ σταματήσει, ἀλλὰ καὶ θὰ δυναμώσει. Ἐγὼ δὲν τὴν φοβάμαι, γιατί τόσα χρόνια ἐδῶ πάνω, ἔχω γίνει ἕνα μὲ τοὺς ἀετοὺς, ἐσεῖς ὅμως, νέα θλαστήρια, δὲν μπορεῖτε νὰ πατήσετε τὴν κορυφὴ μὲ τέτοιο καιρὸ.

Ἔτσι, ἀκολουθώντας τὴ συμβουλὴ του καὶ ἀφαῖ καθήσαμε λίγες ὥρες ἀκόμη, μὲ θαρεῖα καρδιά καὶ μὲ τὴν ἀπογοήτευση ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπά μας, πήραμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Δυστυχῶς, οἱ καιρικὲς συνθήκες εἶχαν ματαιώσει τὴν προσπάθειά μας. Ἔτσι, τὸ ὄνειρο ἔμεινε καὶ ἐφέτος ὄνειρο, ἀλλὰ ποῦ θὰ μᾶς πᾶη! Κάποτε θὰ τὸ κατορθώσουμε. Ἐχομε ὅλο τὸ κουράγιο νὰ παλαίψουμε

καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσης. Ἐχομε γιὰ ὄπλο τὰ νειάτα μας καὶ κάποτε ἡ ποθητὴ κορυφὴ τῆς Γκιώνας θὰ γίνῃ δική μας.

Μὲ ἀγάπη

Γαρυφαλιά Ι. Ἀλεξίου, Δημήτρης Ι. Ἀλεξίου,
Γιῶργος Δ. Μουστάκας, Γιῶργ. Ἡλ. Μπουρτζάλας
Γιάννης Δήμου Ἀλεξίου.

Ἀκόμα δημοσιεύουμε ἕνα ποιηματάκι ποὺ μᾶς ἔστειλε ὁ μικρὸς μαθητὴς Γιάννης Φ. Τριανταφύλλου, ποὺ τὸ εἶχε συντάξει στὶς θερινὲς του διακοπὲς στὸ χωριό:

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Πάνω στῆς Γκιώνας τὰ θουνά
καὶ κάτω ἀπ' τὴν Λειρίτσα
εἶν' ὁμορφὸ μικρὸ χωριὸ
τὸ λένε Κουκουβίστα.

Ἐχει μικρὴ τὴν ἐκκλησίαν
χωρὶς πολλὰ στολίδια.
Σπιτάκια σπαρμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ
ἐρημωμένη εἶναι ἡ Καλοσκοπὴ.

Λίγοι γερόντοι μένουν ἐκεῖ
πιστοὶ σὰν τοὺς Ἀκρίτες
στὴν ὁμορφὴ Καλοσκοπὴ
σὰν νᾶναι ἐρημίτες.

Ἀλλ' ὅσοι ἔφυγαν στὴν ξενιτεῖαν
ποθοῦν νὰ τὴν ἴδουν ξανά
θέλουν νὰ πιοῦν λίγο νερό
ἀπὸ τὸ Κεφαλόθρυσο τὸ γραφικὸ.

Τὸ χωριὸ λοιπὸν αὐτὸ
ποὺ κατάγομαι κι' ἐγὼ
ἔχει ὁμορφὰ τοπεῖα
καὶ μιά ἐνδοξη ἱστορία.

Ἐχει ἥρωα Παπαντριά
κι' ἄλλους καπεταναίους
ποὺ πολεμήσαν τὴν Τουρκία
σὰν ὄλους τοὺς γενναίους.

Τὸ ξακουστὸ αὐτὸ χωριὸ
σθῆναι σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ,
ἀλλ' ὅσο κι' ἂν ἐρειπωθῇ
θὰ μείνῃ σὲ κάθε Κουκουβιστιανοῦ ψυχῇ.

Αὐτὸ τὸ ὁμορφὸ χωριὸ
καὶ τὸ παραδεισένιο
εἶναι τοῦ θουνοῦ μοναδικὸ
στολίδι διαμαντένιο.

Γιάννης Φ. Τριανταφύλλου
μαθητὴς ΣΤ' τάξεως Δημοτικοῦ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Στὶς φετινὲς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις τοῦ Πανεπιστημίου πέτυχαν τὰ ἐξῆς χωριανά μας παιδιά: Δημήτριος Κων. Θεοχάρης Νομικῇ, Ἰωάννης Χρ. Μαλιθίσης Γεωλογικῇ Θεο)νίκῃ, Δημήτριος Εὐσταθ. Ράπτης Βιομηχανικῇ Πειραιῶς, Χαράλαμπος Κων. Σφετσιώρης Μαθηματικῇ Πατρῶν.

Συγχαρητήρια ἀπὸ ὅλους μας. Καλὴ σταδιοδρομία.

ΟΥ' ΛΙΑΡΑΚ(Ι)Σ

Τ' Θύμν' ι' Μπουκβάθα

Μεγάλο ενδιαφέρον έδειξαν οι αναγνώστες μας για τὰ λαϊκά γλωσσικά κείμενα του χωριανού μας Εύθ. Μπουκουβάλα. Τὸν εὐχαριστοῦμε πὺ ἀνταποκρίθηκε στὴ νέα μας πρόσκληση καὶ μᾶς ἔστειλε τὰ κείμενα πὺ ἀκολουθοῦν.

—Τί γκιζιράς σαπέρα-σαδῶθι μαρὲ χαντακουμένου. Κ'τᾶς σιμά στοὺν παπούλη'σ, στοὺ χαγιατ' μαρὲ λί-χρα, κιάφτουν παπούλης νὰ σ'κρίν. "Αει κατ' ἀνεμ' πα-ηλοζάγαρου. Τσιτσέλης νιὰ στάλα κι σύμπα τ' φου-τιά νὰ κάψ' ἡ γάστρα, νὰ γέν' ἡ πίττα. "Αἶντε κ'σούτσ-κουμ κι θὰ σπῶ νιὰ ἱστουρία γιὰ τοὺν Λιαράκ(ι).

—Τί ἔν οὐ Λιαράκ(ι)ς μαρὲ Βαθά; Κρίνιμ νιὸ ψχοῦ-λα γιαντόν.

—'Ατέρμα μαρέ. 'Ιγὼ θὰ γνέθου κι θὰ σ'κρένου. 'Ιοὺ θὰ σ'μπᾶς τὰ λατσούδια νὰ μὴ σβῶς' ἡ φουτιά κι δὲν ἔχου πριγιόθουλου νὰ ματανάψου. Κι ἔσθουσι κι τοὺ λ'χνάρ βαθά. Πῶς κὰν τοῦ δρουλάπ; Θὰ σκῶς κι τὰ μανταλίδια κι τοῦ χαγιατ' αὐτόνους οὐ κίρὸς.

—Μὴ τέγγιουν κίρὸ νιὰ νύχτα οὐ παπούλη'σ οὐ Γιάν(ι)ς οὐ Κόλλιας κήν'σι νὰ πάει στὶ Στρούγκα νὰ τ'ράξ μπά κιέπαθαν τὰ ζουντανά. Σκιπάσκι μὲ τν γκά-πα τ', ἱέσφιξι τὰ τσαρούχιατ', φουρτώθηκε τοῦ ταγάρ μὴ τὴ μπουμπότα, πῆρι παραμάσχαλα τ' στραβουλέγ-κα τ' κι κίνση. Κουντὰ νὰ φτάσ' στν' Γκακοτράχ, κεί π' ἀστραπουτσουκάναι κι χάλαι οὐ Θιὸς τοὺν γκόσμου σὰν κὰτ' νὰ ξιχώρη. Κάποιος χούγιαζι.

Ὁ Γιάννης Κόλλιας καὶ ἡ γυναίκα του Ἀσήμω.

—"Οσορα Γιάν(ι) Κόλλιας. Στάσ' μαρὲ Γιάσαν(ι). Στάθκι οὐ παπούλη'σ νὰ ματακούσ μπά κι νόμοι ὅτι τοὺν χουγιαζάν. Ἡ φωνὴ ματάκρινι.

—"Οσορα Γιάν(ι) Κόλλιας. Στάκα μαρὲ νὰ σὶ δῶ.

Ὁ παπούλη'σ τὰ χρειγιάσκι. Θ'μῆθκι οἱ νούστ, οὐ Λια-ράκ'ς θγαίν τ' νύχτα κι κὰν τ' ἀνθρώπ' τὴ φουνή. Κι ἀάλλοίμονο σ'αὐτόν πὺ θὰ τ'κρίν(ι). Μέν(ι) στοὺν τό-που ξιρὸς κι χὰν τ' φουνή τ'. Δὲ ματακραῖν μέχρι νὰ τοὺν διαβάσ' οὐ παπάς.

—Τίν εἶν' αὐτόνους οὐ Λιαράκ(ι)ς βαθά;

—Εἶν ἕνα ξουτ'κό, εἶν οὐ οὐξαποδὸς οὐ ἴδιους πὺ γένιτι λιάρα γίδα κι κρέν σὰν ἀνθρώπους κι θγαίν τ'νύχτα, κι ὅποιους τ' ἀπαντήσ' τ'παῖρν τ'λαλιά κι πάει κεί π' ἀστράφτ.

"Αειντε τώρα. Τράβα τοῦ σουφρά, σταυροπουδιάσ' νὰ φάμι ψουμὶ κι πασπαλᾶ κι δταν ματαθγεί ἡ «Κουκου-βίστα» θὰ σ'ποὺ κι ἄλλα νὰ εἰς νὰ μουλουγᾶς.

Ἡ βαθάσ' ἡ Σούλα κι ὁ ἀγγονὸς της Εὐθ. Ν. Μπουκουβάλας.

Ἀγγόνιμ Θύμιου

Σόκρινα πῶς θὰ σ'μόλαγα γιὰ τοῦ χουριὸ μας τν Κουκουβίστα. Θὰ στά εἰπῶ γιὰ νὰ τὰ ξέρ'ς κι νὰ τὰ μάθνι τ' ἀγγόνια σ' νὰ ἰδοῦν τί θὰ πεί Κουκουβίστα.

Τοῦ χουριὸ εἶν' κὰτ' ἀπ' Γκιώνα κι τ'ράει σαπέρι οὐλουν τοῦ κάμπου τσ' Λουκρίδας. Εἶν' πνιγμένον μέσ' στὰ δέντρα κι τὰ κλαριά. Ἀπὸ ἱέλατου, καργιές, ἡπληές, κρισάες, δαμασκνιές, πατακούλις κι λ'θάκια δόξα νάχ' ὁ Κιφαλόθρυσος κι οἱ θρυσούλες, ἡ Πουτίμ, ἡ Μότσου κι ἄλλες τρανές κι μ'κρές. Κιλάηδαγαν νύ-χτα μέρα ὡς τὰ τώρα πούρθατι σείς οἱ σπουδαγμέν κι τσ' κλείσατ μὴ τσωλῆνες. Πῶς θὰ πουτίσουμε τὸ μπλάρια κι τὰ γμάρια τώρα ἀφτὸ δὲν τοῦ ξιτάστι.

Σὰν ἦμαν νιὰ θ'μᾶμι, φουρτώναμι τὰ ζᾶ μὴ τὰ κα-λούδια τσ' σουδιάς, κιράσα, μῆλα, κ'δώνια, πατάκις κι λ'θάκια κι κινάγαμι παρέα κανιά δικαριά μπλάρια μὴ τοῦ ζ'μπάθιου φουρτουμένα, θάζαμι κι τοὺς τράστου μὲ τ'μπουμπότα κι τὰ πράσα, τοῦ κρεμάζαμ στοὺ σα-μάρ', κρατάγαμι ἀπ' τό να χερ τοῦ καπίστρ κι ἀπ' ἄλ-λου τὰ τσαρούχια μὴ τσ ἡλῆς κι κινάγαμι. Μπρου-στάρ'ς οὐ μακάριους οὐ Παναώτς οὐ Καλόερες ψέλ-νοντας, πίσου μείς τὰ θηλ'κὰ τραγ'δώντας κι χαχανί-ζοντας, ὥσπου περνώντας ἀπ' τοῦ Χάν(ι) τ' Ζαγγανά ξαπουστένουμι στὰ Καστέλλια κι φτάναμι πότε στοὺ Δαδὶ καὶ τ' Μεντενίτα καὶ πότε περνώντας τὸ 51, στὰ Σάλωνα στοὺ Παζάρ, ἀλλάζαμι ἴσα κι' ἴσα τὰ λ'θά-κια μὴ τοῦ στάρ κι τοῦ λάδ, πέρναμι κι κἀνα μαντήλ, λίγου ψάρ ἡ βακαλάου κι μαθαίναμι κι κἀνα χαμπέρ.

Ταχιά θὰ σ'μολοήσου κι ἄλλα. Τώρα θ' ἀνάψου τοῦ λύχνου νὰ ζ'μπήσου τὰ λατσούδια, νὰ φκιάσου τριφτά-δες. Αὐτὸ τὸ ρ'μὰδ τοῦ μπουχαρὶ δὲν τραβάει ντίπ.

Ξούλα Μπουκβαλαίου - Βαρδακιούπ

Γιὰ τὴν ἀντιγραφή
Εὐθ. Ν. Μπουκουβάλας

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΜΑΣ

Ὁ Χρῆστος Μαλεβίτης θὰ κυκλοφορήσῃ σὲ λίγες μέρες τὸ καινούργιο βιβλίο του (πὺ εἶναι τὸ 8ο) μὲ τὸν τίτλο «ΟΙ ΑΓΡΑΥΛΟΥΝΤΕΣ». Πρόκειται γιὰ φι-λοσοφικὸ διάλογο γύρω ἀπὸ τὰ προβλήματα τῆς ἐπο-χῆς μας.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΟΧΙ ΤΟ ΝΕΡΟ ΝΕΡΑΚΙ...

Στὸ θέμα τοῦ νεροῦ ποὺ μᾶς βασάνισε τὰ τρία τελευταῖα καλοκαίρια ἀναφέρεται ἡ ἐπιστολὴ ποὺ ἀκολούθη. Ἐλπίζουμε πὼς θὰ συγκινήσῃ τοὺς ὑπευθύνους καὶ θὰ μεριμνήσουν νὰ μὴν ἔχουμε τὰ ἴδια φαινόμενα στὸ ἐρχόμενο.

Οἱ εὐλογημένες πηγές τῆς Κουκουβίστας μὲ τὸ ἄφθονο καὶ κρῦο νερὸ τους δὲν ἐφθασαν φέτος νὰ δροσίουν κατὰ τοὺς καλοκαιρινούς μῆνες τὴν γλῶσσα τῶν παραθεριστῶν ποὺ θέλησαν νὰ παραθερίσουν γιὰ λίγο στὴ γενέτειρά τους, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων ποὺ δὲν κατὰγονται ἀπὸ ἐκεῖ, τῶν ξένων. Καὶ ἐνῶ ἀπὸ τὴν πηγὴ τοῦ ὑπάρχει, γίνεται ὑπερχειλίσθη νεροῦ καὶ ἀπὸ τίς ἄλλες πηγές μπορεῖ καὶ μῦλος ἀκόμα νὰ κινηθῇ στὰ Καστέλλια, ἐμεῖς ποὺ πήγαμε γιὰ λίγες ἐβδομάδες στὴν Κουκουβίστα τὸ καλοκαίρι, εἴπαμε τὸ νερὸ «νεράκι». Βέβαια αὐτὸ δὲν ἐγίνε σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους, ἀλλὰ στοὺς μισοὺς καὶ συγκεκριμένα στοὺς κατοίκους καὶ παραθεριστὰς τῶν κάτω συνοικιῶν τοῦ χωριοῦ. Στὴν ἐπάνω συνοικία «Κρύα θρύση» οἱ κάτοικοι εἶχαν ἄφθονο νερὸ, ὅχι μόνον γιὰ νὰ πσιῦν, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ποτίσουν τὰ περιβόλια τους μὲ τὸ λάστιχο. Εἶναι βλέπεις προνομιούχοι αὐτοί. Ὑπάρχει βέβαια καὶ ἡ πιθανότητα νὰ ἔχει εὐλογίῃ τὸ νερὸ ὁ ποπᾶς τοῦ χωριοῦ ποὺ μένει στὴ συνοικία αὐτὴ καὶ ἐστὶν τρέχει ἄφθονο νὰ ποτισθῇ καὶ πρασινήσῃ ὁ κήπος του καὶ τὰ γύρω περιβόλια τῆς γειτονιάς, ἐνῶ στὰ κάτω συνοικίες Παναγίας, «Τσιρωννέικα» κλπ. δὲν εἶχαμε ὁλόκληρο τὸ καλοκαίρι νερὸ, οὔτε μιὰ ἀσπρίνῃ νὰ πάρουμε. Μόνον μετὰ τίς 10 τὸ βράδυ εἶχαμε λίγο νερὸ γιὰ κάνα-δυὸ ὥρες καὶ μετὰ Ξεραῖλα ὅλη τὴν ἡμέρα. Καὶ καλὰ ἐμεῖς ποὺ καταγόμαστε ἀπὸ ἐκεῖ μπορούσαμε νὰ φορτωθῶμε τὴ βαρέλα καὶ νὰ μεταφέρουμε τὸ νερὸ ἀπὸ ἄλλου, διὰ τίς ἀνάγκες μας, διότι εἴμαστε συνηθισμένοι ἀπὸ παλιά, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ξένους τί γίνεται;

Ἐὰν ὑπάρχει ἀπόφαση τοῦ Κοιν. Συμβουλίου Καλοσκοπῆς νὰ ἀπαγορεύῃ τὸ πότισμα τῶν ἀνθοκήπων καὶ περιβολίων κατὰ τοὺς μῆνες ποὺ παρατηρεῖται ἔλλειψις νεροῦ, γιὰτὶ δὲν ἐφηρμόσθη ἐφέτος στοὺς κατοίκους τῆς ἐπάνω συνοικίας, ὥστε νὰ περισσέψῃ τὸ νερὸ καὶ γιὰ τίς κάτω συνοικίες; Ἐὰν πάλι δὲν ὑπάρχει τέτοια ἀπόφαση γιὰτὶ δὲν λαμβάνεται; Τί ἔκανε τὸ Κοιν. Συμβούλιο γιὰ τὴν δίκαιη διανομὴ τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸ ὑδραγωγεῖο; Δὲν ὑπάρχει κάποιος ὑπεύθυνος στὴν Κοινότητα νὰ ρυθμίζει τὰ κλειδιά γιὰ νὰ μὴ ταιριαποροῦνται οἱ κάτοικοι;

Ἀκουσα ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος παρουσιάσθηκε τέτοια ἀνωμαλία καὶ διεπίστωσε ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κάπου 30 παραβάσεις ἀλλὰ ἐὰν ἔβαζε ἓνα μικρὸ πρόστιμο στοὺς παραβάτας τότε δὲν θὰ παρουσιάζετο ἐφέτος ἡ αὐτὴ κατάσταση. Ποτέ ὅμως δὲν εἶναι ἀργά. Πολλές ἐπίσης συζητήσεις ἀκουσα κατὰ τὴν παραμονή μου στὸ χωριὸ γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ νεροῦ. Ὁ ἓνας ἔλεγε ὅτι ἔπαθε καθίζηση τὸ ἔδαφος καὶ χάλασε τὸ ὑδραγωγεῖο. Ὁ ἄλλος ὅτι ἔπασε μούσκληα καὶ ἐμποδίζουν τὸ νερὸ νὰ περάσῃ. Ἄλλος πάλι, ὅτι εἶναι στενοὶ οἱ σωλήνες καὶ δὲν χωράει περισσότερο νερὸ. Ὅτι ὅμως καὶ ἂν συμβαίνει εἶναι ἄδικο καὶ παράλογο νὰ ἔχουμε ὅλοι θρύσες στὰ σπίτια μας χωρὶς νερὸ. Θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ κάποια μέριμνα ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ ἐξαλειφθῇ αὐτὴ ἡ κατάσταση καὶ ἡ ἀνωμαλία.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἄς τραβήξῃ μπροστὰ. Γι' αὐτὸ ἔξ ἄλλου ἔξουσιοδοτήθηκε ἀπ' τοὺς κατοίκους, νὰ ρυθμίσῃ αὐτὴν τὴν κατάσταση. Ἄς βάλῃ καὶ κανένα προστιμᾶκι στοὺς παραμονούντας. Δὲν χάλασε ὁ κόσμος ἂν χαλάσῃ καὶ μερικὲς καρδιές ἀπὸ τοὺς ψηφοφόρους συγχωριανούς, ἀλλιῶς δὲν γίνεται καμία πρόοδος. Πὼς μὲ τὴν ἀνυδρία ποὺ παρουσιάστηκε ἐφέτος θάρθουν ξένοι τὸ καλοκαίρι

νὰ πάρῃ κάποια ζωὴ τὸ χωριὸ μας ὅταν δὲν ἔχουν νερὸ νὰ πσιῦν;

Ἐμέτρησα τὴν 15 Αὐγούστου ποὺ εἶμουν στὸ χωριὸ 77 αὐτοκίνητα Ι.Χ. καὶ πιστεύω πὼς περισσότερα ἀπὸ 30 ἀπ' αὐτὰ ἦταν ξένων ἀτόμων μὴ καταγομένων ἐκ Κουκουβίστας. Τί θὰ ποῦνε αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, γιὰ τὸ χωριὸ μας; θὰ ξανάρθουν οἱ ἴδιοι τὸ ἐρχόμενο καλοκαίρι νὰ παραθερίσουν ἢ θὰ προπαγανδίσουν γιὰ τὸ ἀντίθετο; Ἐχω τὴν γνώμην πὼς κάτι θὰ ὀφελήσῃ τοὺς μονίμους κατοίκους τοῦ χωριοῦ ἢ παρουσία τῶν ξένων. Γιατὶ νὰ τοὺς διώχνουμε; Ἐπιτρέπεται ἀμέλεια καὶ ἀδράνεια σὲ τέτοια ζωτικά ζητήματα; Πηγές ὑπάρχουν ἄφθονες στὸ χωριὸ μας. Πιστώσεις γιὰ ὑδραγωγεῖα χορηγεῖ ἡ Πολιτεία ἂν στερεῖται ἡ Κοινότης χρημάτων γιὰ ἐπέκταση ἢ καινούργιο ὑδραγωγεῖο. Δὲν πρέπει κάτι νὰ γίνῃ;

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν φιλοξενίαν

Μὲ πατριωτ. Χαιρετισμούς
Ι. ΧΑΜΗΛΟΣ — Λαμία

Ο ΦΑΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΟΪ ΤΟΥ

Ἀγαπητὴ Κουκουβίστα,

Διαβάζοντας τὸ συναρπαστικὸ καὶ τόσο ἐνδιαφέρον περιεχόμενόν σου χαιρόμαστε ὅλοι μας καὶ καμαρώνου με γιὰ τὴν προκοπὴ καὶ πρόοδο τῶν συγχωριανῶν μας. Διαπιστώνουμε ὅτι κάθε φύλλο σου ἔχει ὄλο καὶ πιὸ πλουσιώτερη ὕλη. Εὐχόμαστε ἡ Ἐφημεριδούλα μας, ποὺ ἀποτελεῖ γιὰ μᾶς μέσον ἐνημερώσεως, νὰ ἐκδίδεται ἔστω κάθε μῆνα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ χαρούμενο τοῦτο ἐντυπο ἔχομε καὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐκλεκτοῦ συγγραφέα καὶ συγχωριανοῦ μας κ. Γ. Χασιακοῦ, ποὺ τὸ ἱστορικὸ τους περιεχόμενον μᾶς ἀποσπᾷ τὴν σκέψη ἔστω καὶ γιὰ λίγο, ἀπὸ τὴν σκληρὴ καθημερινὴ θιοπάλη καὶ τὸ ἄγχος τῆς. Στὸ τελευταῖο βιβλίον τοῦ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ μᾶς κάνει γνωστές τίς βυσσίδες καθὼς καὶ τοὺς ἀγῶνες τῶν συγχωριανῶν μας, ὅχι φυσικὰ ὄλων ἀλλὰ μερικῶν.

Εἶναι ὅμως κι' ἄλλοι ἂν ὅχι καὶ τόσο σημαντικοὶ μὲ μεγάλα ὀνόματα, μὰ ἐξ ἴσου ἀγωνιστὲς ποὺ δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀγνοοῦμε.

Ὅταν ὁ ἐξαίρετος συγγραφέας συγκέντρωνε στοιχεῖα γιὰ τὸ βιβλίον του δὲν τὸ γνωρίζαμε νὰ τοῦ στεῖλουμε κι' ἐμεῖς. Ἐχω τὴν ἐντύπωση πὼς ὅλοι οἱ συγχωριανοὶ μας ἔχουν μιὰ κάποια ἱστορικὴ προέλευση. Πὼς θρέβθηκαν στὴν Κουκουβίστα; Αἰφνης ὁ προπάππος μου προέρχεται ἀπὸ τὴν Λευκάδα. Πέρασε στὴ Ρούμελη καὶ κατετάγη στὸ ἀσκήρι τοῦ Γκούρα. Ἐστὶ τοῦ δόθηκε τὸ ὄνομα Λευκαδίτης. Τοῦτο ἀναφέρεται καὶ στὴν ἐγκυκλοπᾶδεια «ΠΑΠΥΡΟΣ ΛΑΡΟΥΣ», ὅτι πρὶν τοῦ δοθῇ τὸ ὄνομα Λευκαδίτης λεγόταν Γαρουφαλῆς. Ἐξ ἄλλου, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς μάρτυρες ποὺ ὑπέγραψαν τὰ συμβόλαια κατὰ τὴν διένεξιν μεταξὺ Κουκουβιστιανῶν καὶ Σεγδιτωτῶν διὰ τὰ ὀρεινὰ λειβάδια μας ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

Ἡ μητέρα μου, ἡλικίας τώρα 94 ἐτῶν, μᾶς διηγείται — ὅπως τῆς ἔλεγε ὁ πεθερὸς τῆς — ὅτι ὁ ἀγωνιστὴς Λευκαδίτης ὅταν ἦρθε ἀπὸ τὴν Λευκάδα ἦταν παντρεμένος μὲ κάποια Σοφία (ἀδελφὴ τοῦ πατέρα μου ποὺ πέθανε πρὸ εἰκοσαετίας ἔφερε τὸ ὄνομά της). Ἡ γυναίκα λοιπὸν τοῦ ἀγωνιστοῦ, νεοφερμένη νύφη τότε στὸ χωριὸ μας, εἰς μίαν ἐπιδρομὴν τῶν Τούρκων δὲν ἐπρόλαβε νὰ φύγῃ κι' ἓνας Τούρκος ὥρμησε ἐπάνω τῆς, καὶ ἡ ἀνδρογυναίκα ἐκείνη τὸν ἐσκότωσε στὴν πόρτα τῆς.

Σκέπτομαι πὼς ἂν τὰ χρόνια ἐκεῖνα κάποιοι κράταγε σημειώσεις, ὅπως ὁ Στρατηγὸς Μακρυγιάννης, σήμερα δὲν θὰ εἶχαμε ἀγνοία, θὰ ἤμασταν κατατοπι-

σμένοι, θά γνωρίζαμε τις θυσίες των προγόνων μας και τις ρίζες τους ακόμα. Κάτι λοιπόν που δεν έγινε τότε δεν μπορεί να γίνει τώρα; Ό εκλεκτός συγγραφέας του έν λόγω βιβλίου, που με τόση γλαφυρότητα περιγράφει τὰ πάντα, άν λοιπόν είχε στοιχεία για όλους τούς συγχωριανούς μας, και τούς συμπεριλάμβανε στο βιβλίο του κατ' αλφαθητικήν σειράν, όπως ή έγκυκλοπαίδεια, θά είχε προσφέρει την πολυτιμότερη υπηρεσία στο χωριό μας.

Στόν άγώνα έναντιόν των έχθρων της πατρίδος μας όλοι έχουν προσφέρει ανάλογα με τις δυνάμεις τους. "Απειρα είναι τὰ θύματα στους διάφορους πολέμους, κι' όλοι πρέπει να μνημονεύονται. Ένα τέτοιο βιβλίο που θά είναι γραμμένη ή ιστορία του χωριού μας και που θά αναφέρονται όλες οι οικογένειες, γεωργοί, κτηνοτρόφοι, έπιστήμονες κλπ., άν υπεί σε κάθε σπίτι, τότε θά άποτελή ιστορική κληρονομία διά τούς μεταγενεστέρους, και οι όποιοι δεν θά έρευνούν να θρούν τις ρίζες μας, και που γι' αυτούς θά είναι πιό δύσκολα. Θά έχη λυθή πιά τό μυστήριο.

Εύχαριστώ διά την φιλοξενία

Θεοφάνης Λευκαδίτης

Σταθμάρχης 'Αστικών Συγκοινωνιών
Φαλαγγιτών 4 Περιστέρη - Τηλ. 5714751

ΜΝΗΜΕΙΟ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΗ

Μόλις συμπληρωθούν οι λεπτομέρειες που αναφέραμε στο σημείωμα «Προσκλητήριο αγάπης» θά είναι έτοιμο τό νέο νεκροταφείο και ευχόμαστε να είναι μακριά ή ώρα που κάποιος μας θά τό εγκαινιάση. Δεν πρέπει όμως να μάς διαφεύγη ότι και τό παλιό νεκροταφείο πρέπει να συντηρείται προσεχτικά. Είναι μία ιερή υποχρέωση προς τούς προγόνους μας.

Η δενδροφύτευση, ή περιφράξη, ή καθαριότητα είναι άπαραίτητα. Αυτό μάς λέει στην έπιστολή του ό Δημήτρης Νικ. Κυρίσης που μαζί με τόν άδελφό του Παναγιώτη προσφέρουν και ένα χρηματικό ποσό για τό σκοπό αυτό. Εύτυχώς που τό Κοινοτικό μας Συμβούλιο συμφωνεί πάνω στο θέμα και πιστεύουμε ότι θά ψηφίση κανένα κονδύλιο για τόν ίδιο σκοπό.

Άγαπητή «Κουκουβίστα»,

Μαζί με τόσες χιλιάδες συγχωρητήρια που έχεις λάβει από τόσους συμπατριώτες μας αλλά και ξένους ακόμα, δέξου και τὰ δικά μου, γιατί μάς έχεις δώσει τόση χαρά που όταν σε διαβάζουμε, γυρίζουμε πίσω εκεί που γεννηθήκαμε, εκεί που πρωτογνωρίσαμε τη ζωή και που περάσαμε μέρες καλές αλλά και πολύ άσχημες, και με τη βοήθειά σου ξανάρχονται τώρα όλα στο νομό μας, γιατί έδω στη ζούγκλα των πόλεων που ζούμε και με τό άγχος που μάς γέννησε ή σύγχρονη τεχνολογία, μόνον έσύ μάς ξεκουράζεις. Δέξου λοιπόν τό γράμμα μου και άς μου επιτρέψουν οι χωριανοί μας να πω δυό λόγια σχετικά για τό παλιό νεκροταφείο του χωριού μας.

Συγχαίρω τούς πρώτους και όλους έν συνεχεία εκείνους που έβριξαν την ιδέα και τη συμπαράσταση για τό καινούργιο νεκροταφείο, όμως θά πρέπει και τό παλιό να μην τό εγκαταλείψουμε. Η κοινότητα, με τη συμπαράσταση όλων μας να φροντίσουμε να τό εϋπρεπήσουμε λιγάκι και να τό διατηρήσουμε φυτεύοντας λίγα δενδράκια μέσα, θάζοντας μία θρύση και ότι άλλο που μπορεί να τό κάνει νοικοκυρεμένο, γιατί τὰ προσφιλή μας πρόσωπα που γεννήθηκαν και έζησαν και μόχθησαν σ' αυτό τόν τόπο, και που ή τελευταία τους επιθυμία ήταν να ξαναγυρίσουν στον τόπο που πρωτοείδαν τόν ήλιο, έμεις πρέπει να τὰ σεβάσθουμε και να τὰ έκτιμήσουμε.

Γιά τη μνήμη των γονιών μας Νικολάου και Μαγδαληνης, αλλά και όλων που εύρίσκονται εκεί, ό άδελ-

φός μου Παναγιώτης και έγώ προσφέρουμε 2.000 δρχ. Εύχαριστούμε για την φιλοξενία και χαιρετούμε όλους τούς συμπατριώτες μας.

Δημήτριος Ν. Κυρίσης

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΥΣΟ

Άγαπητή «Κουκουβίστα»,

Σε μία τελευταία - στιγμιαία έπίσκεψη στο χωριό, έκαμα και την άπαραίτητη βόλτα προς Κεφαλόβρυσο. Πήρα τό στρατί-στρατί προσπαθώντας να προσαρμοστώ στο περιβάλλον, γιατί άλλοιως θυμόμουν τη διαδρομή και τώρα θρискόμουν μέσα σε μία πλατεία λεωφόρο, χωματένια, άβολη. Όμολογώ ότι με κούρασε πολύ αυτή ή «πορεία» προς Κεφαλόβρυσο, γιατί νόμιζα πως θρискόμουν σε λάθος δρόμο. Εύτυχώς, δίπλα ήταν τό αύλακι, αξιοποιημένο κι' αυτό. Άνθρωπήθηκα πόση άραγε «άξιοποίηση» πήρε πάνω της αυτή ή διαδρομή, που στο κάτω της γραφής ήταν ένα μοναδικό αξιοθέατο.

Πού είναι τό θαυμάσιο στενό μονοπάτι, κείνα τὰ ώραία δέντρα, τὰ ζωντανά δέντρα, οι άριστοκρατικές λεύκες, που οι υυφίτσες πήδαγαν από κορφή σε κορφή, τὰ παλληκαρίσια έλατα, τό κελάρυσμα του νερού μέσα στ' αύλακι... Άντι γι' αυτά κάθεσαι παράμερα να περάση όλοταχώς ή κούρσα, να περιμένης να καταλαγιάση ό κουρνιαχτός για να μπορέσης να προχωρήσης ώσπου να σε ξανασκεπάση ή σκόνη από άλλο μηχανήμα της καταναλωτικής κοινωνίας. Κι' όταν καμιά φορά άξιώθηκα και κοντοζύγωνα στον Κεφαλόβρυσο, μ' έπιασε τό παράπονο.

Είναι να μην παραπονιέται κανείς, όταν βλέπει να «άξιοποιείται» και τό πιό άπόμακρο παρθένο κομμάτι της φύσης, μαντρωμένο δίκην νεόπλουτου τάφου με κείνα τὰ σιδερικά που τάχα «προφυλάσσουν από τας πιθανάς κατολισθήσεις» τούς έπισκέπτες. Και τό ακόμα χειρότερο. Κείνη ή κορώνα κι από πάνω κείνο τό άπαίσιο σύμβολο του άγκυλωτού σταυρού, σε προκαλεί και σε κάνει να αηδιάσης για την τόση «θλακεία» μερικων «άνθρώπων»; Κι' άν τὰ παλιά τὰ χρόνια, ό μαύρος δαίμονας, ό Λιαράκης, έπαιρνε τη φωνή κείνου που θά τόν άντάμωνε στη στράτα του, τώρα όχι μόνο μένεις άφωνος μπροστά στο άπαίσιο λέρωμα, τόσο του πεντακάθαρου και γάργαρου νερού που δίνει ζωή στην Κουκουβίστα, όσο και στο θρώμισμα της ιστορίας της Κουκουβίστας — της παλιάς και της νεώτερης...

Χάθηκαν οι άρμόδιοι, Κοινότητα, Χωροφυλακή, Άγροφυλάκας,, νεροκράτης, Σύνδεσμος «Καλοσκοπιτών», χάθηκε μία χούφτα λάσπη να πετάξη πάνω σ' αυτή την πρόκληση και πάνω στα μούτρα αυτών που μαγαρίσαν την πηγή — και την Ιστορία;

Αυτά προς τό παρόν και πριν τό μάθη ό άρμόδιος είσαγγελέυς.

Με τιμή
Εύθ. Μπουκουβάλας

ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΗ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Πρέπει να όμολογηθί ότι ή έφημεριδούλα μας «Η Κουκουβίστα» προσέφερε πολά στους συγχωριανούς μας, από ψυχικής άπόψεως.

Πέραν των άλλων, τὰ τόσα γράμματα που παίρνει και δημοσιεύει, άποδείχνουν την αγάπη με την όποιαν την δεχθήκατε και ή όποια επιβεβαιώνεται από τόν ένθουσιασμό του περιεχομένου της.

Ός τόσο ή ικανοποίηση δεν πρέπει να περιορίζεται σε ένθουσιώδη λόγια. Τότε τὰ λόγια παίρνουν πραγματική αξία, όταν συνοδεύονται με ανάλογα έργα. Κάποια πρό-

θεση και για έργα διαφαίνεται στο γράμμα του Ι. Γ. Χαμηλοῦ, ἀλλὰ μὲ ἀρκετὲς προϋποθέσεις. Καὶ ἐγὼ ποῦ γράφω τί προσθέτω;

Ἔγραψα στὸ προηγούμενο τεῦχος γιὰ τὸ θαυμάσιο ἔργο τῶν παπούδων μας. Τὴν ἰδρυση τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ὁλοκληρώθηκε ἡ περιγραφή τοῦ περιβάλλοντος, θεωρῶ ἀκόπιο σήμερα νὰ τὸ ὁλοκληρώσω, γιατί ἔτσι θὰ φανοῦν τὰ ἐξαιρετὰ ἔργα τῶν παπούδων μας καὶ τῶν πατέρων μας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλεται καὶ ἡμεῖς νὰ παραδειγματισθοῦμε καὶ νὰ τοὺς μιμηθοῦμε.

Θυμᾶστε οἱ παλιότεροι ὅτι μπροστὰ στὸ Ἱερό τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρχε ἓνα δένδρο, τοῦ ὁποῖου ἡ ἡλικία ἦταν ἀπροσδιόριστη. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἂν εἰποῦμε ὅτι μᾶλλον περνοῦσε ἀκόμα καὶ τὰ χίλια ἴσως χρόνια. Γιατί σ' ὅλη τὴ Ζωή, σὲ κανένα τόπο καὶ σὲ κανένα δάσος μὲ τόσο παχὺ κορμὸ δὲν συνάντησα. Ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ δένδρο ὁ περίφημος μαραγκὸς τοῦ χωριοῦ, ὁ μακαρίτης Δῆμος Μπουκουβάλας, συνέλαβε τὴν ἰδέα νὰ κατασκευάσῃ τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας. Καὶ σὲ συνεννόησιν μὲ τὴν ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπέτυχε καὶ κατασκεύασε ἓνα ἐξαιρετὸ στέγαστρο, περίπου 2X3 μέτρα, σὲ ὕψος περίπου 8 μέτρων, καγκελόφραχτο καὶ κεραμοσκεπές. Ἀνεβαίνεις ἐκεῖ μὲ καλοφκιαγμένη σκάλα καγκελόφραχτη, τῆς ὁποίας ἡ βάση ἦταν ἀπάνω στὸ βραχάκι, ποῦ ἦταν μπροστὰ στὸ Ἱερό. Οἱ δύο καμπάνες τοῦ στὸ χτύπημά τους ἀποτελοῦσαν ἓνα ἐξαιρετὸ ντουέτο. Μποροῦσαν δὲ νὰ τις χτυπᾶνε εἴτε ἀνεβαίνοντας στὸ μοναδικὸ σὲ ἐμφάνιση καμπαναριό, εἴτε μὲ τὰ σχοινιά τὰ ὁποῖα συνδεόντο μὲ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Ἱεροῦ.

Αὐτὸ τὸ συνταίριασμα τοῦ φυσικοῦ κάλλους μὲ τὸ ἀειοζήλευτο ἀνθρώπινο δημιούργημα, δὲν νομίζω ὅτι ἀνθρώπινα μάτια νὰ τὸ συναντήσανε καὶ κάπου ἄλλου. Ὁ συνδυασμὸς τῶν ἤχων ἀπὸ τις καμπάνες μὲ τὴν ἀπόδοση κάθε νότας πρακτικὴ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς ἀπὸ τὴν ἀσύλληπτη μελωδικὴ φωνὴ τοῦ ἱεροψάλτη ἀειμνήστου Θ. Δ. Μαλιβίτη (Μικλή), δημιουργοῦσαν τὴν πιὸ οὐσιαστικὴ ψυχικὴ ἀνάτρεψη πρὸς τὸ Θεῖον.

Ἀλλὰ τόσο τὸ χιλιόχρονο δένδρο, ὅσο καὶ τὸ μοναδικὸ εἰς τὸ εἶδος τοῦ καμπαναριό, πέρασε καὶ αὐτὰ θύματα, μαζί μὲ τὴν Ἐκκλησία καὶ σχεδὸν ὅλο τὸ χωριό, τῆς καταστροφικῆς μανίας τῶν Ναζιζδων τοῦ ἀπαίσιου Χίτλερ, ὥστε σήμερα νὰ μὴ ὑπάρχει οὔτε ἶχνος τῆς πολυαιωνώβιας ὑπαρξῆς των.

Δεξιὰ καὶ σὲ ἀπόσταση περίπου 4-5 μέτρων ὑπῆρχε μιὰ αἰωνόβια πουνάρα, στὴν ὁποία τὰ παλιὰ χρόνια, ποῦ δὲν εἶχαν ἀκόμα προμηθευθῇ καμπάνες, κρεμοῦσαν ἓνα σήμαντρο καὶ ἀργότερα, ὅταν προμηθεύτηκαν τὴν μικρὴ καμπάνα, τὴν κρέμασαν στὴν πουνάρα, ὁπότε ἀχρηστεύτηκε τὸ σήμαντρο.

Ἡ προμήθεια τῆς μεγάλης καμπάνας ἐγίνε ἀργότερα. Ἀεζιζὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι τὴ μικρὴ καμπάνα, σὲ μιὰ ἐπιδρομῇ, οἱ κοκορόφτεροι Ἰταλοὶ τοῦ Μουσολίνι, τὴν πήρανε καὶ τὴν πουλήσανε σὲ ἓνα χωριὸ τοῦ κάμπου τῆς Λαμίας καὶ ἐπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια χωριανοὶ μας τὴν ἀνεγνώρισαν καὶ οἱ καλοὶ ἀγοραστοὶ τοῦ κάμπου τὴν ἐπέστρεψαν καὶ σήμερα ἐξακολουθεῖ μὲ τὴ γλυκεῖα φωνὴ τῆς, μόνη ἢ συνήθως μαζί μὲ τὴν βαρύτερη καὶ εὐχάριστη φωνὴ τῆς μεγάλης, νὰ καλῇ τοὺς χωριανούς σὲ προσκύνηση. Ἀλλὰ καὶ ἡ πουνάρα ὑπῆρχε ἐπίσης ταυτόχρονο θῆμα μὲ τὸν ὑπέργηρο κοντογεῖτονά τῆς δέντρο. Ἔτσι χαθῆκανε δυὸ ἀπόλυτα χαρακτηριστικά, φυσικώτατα καὶ ὠραιότατα σημάδια τοῦ χωριοῦ μας. Καὶ ἀτυχῶς ὡς τώρα δὲν σκέφθηκε καὶ πολλὴ περισσότερη δὲν ἀποφάσισε νὰ φυτέψῃ κάποια ἄλλα, ποῦ μεγαλώνοντας, θὰ τὰ ἀντικαταστοῦσαν. Οὔτε ἡ Κοινοτικὴ ἀρχή, οὔτε ὁ Σύνδεσμός μας, ἀλλ' οὔτε καὶ κανένας μερακλῆς ἰδιώτης συνεκινήθη, ὥστε νὰ ἐμπνήθη ἡ φιλοτιμία τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ἀντικατάστασης, τόσο σημαντικῶν δημιουργημάτων τῆς φύσης.

Ἐδῶ ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ μιὰ παρένθεση, τόσο σχετικὴ μὲ τὰ προλεγόμενα. Μὲ τὸν μακαρίτη Καθηγητὴ Γ. Κόλλια, τὸν στρατηγὸ ἐ.ἀ. Τάκη Ἐφορο, τὸν δάσκαλο Κ. Κεραμιδα καὶ τὸν γράφοντα, μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου τὸ 1923,

φυτέψαμε τὸν Πλάτανο στὴν Πλατεία, μὲ τις εὐλογίες τοῦ Ταξιάρχῃ Κυριαζή-Ἀδάμ. Τοποθετήσαμε κατάλληλα ἓνα γερὸ σανίδι, στὸν Πλάτανο, ποῦ ἦταν μέσα στὰ ἔλατα τῆς Σωτήρος καὶ μποροῦσαν νὰ κάθωνται 4 ἄνθρωποι ἄνετα. Ἐπίσης στὴν Κακοτράχη, ἀνάμεσα στὰ δυὸ πλατάνια, ποῦ τώρα δὲν ὑπάρχουν, εἶχαμε τοποθετήσῃ ἄλλο σταθερὸ κάθισμα γιὰ δύο ἄτομα. Οἱ τόσοι νέοι σήμερα τί κάμανε; Εἶναι τόσοι πολλοὶ ποῦ μποροῦν πολλὰ νὰ κάμουν, ποῦ ἀσφαλῶς θὰ τοὺς ἔδιναν τὴν ικανοποίηση δημιουργικοῦ ἔργου, ποῦ θὰ ἐξυπηρετοῦσε τὸ σύνολο.

Θὰ ἀδικοῦσα ὅμως τὸν Σύνδεσμό μας, ἂν δὲν ἀνέφερα ὅτι τὸ πρῶτο Συμβούλιό του ἐφρόντισε καὶ φυτευθῆκανε πλατάνια πάνω ἀπὸ τὸ χωρὸ ποῦ σκεπάζουν τὰ 5 μεγάλα πλατάνια τῆς Ἀγίας Τριάδας, ὥστε νὰ καλοποιεθῇ εὐρύτερα ὁ χώρος τῆς Ἀγίας Τριάδας. Ὁ Σύνδεσμός μας ἐπλήρωσε γιὰ τὴν φυτεύση καὶ ἡ Κοινότητα παρακλήθηκε νὰ φροντίσῃ νὰ ποτισθοῦν τὰ καλοκαίρι. Οὔτε αὐτὸ ἀτυχῶς δὲν ἔκανε καὶ ἔτσι ξεραθῆκανε. Ἀλλὰ καὶ στὴν Ἀγία Ἐλένη ὁ Σύνδεσμός μας ἔστειλε λεῦκες καὶ ἐπλήρωσε γιὰ τὴν φυτεύση τους καὶ τὴν περίφραξή τους. Ὅμως ἡ ἀδιαφορία τῶν πάντων καὶ ἡ μανία τῆς καταστροφῆς δὲν ἀφήκαν παρὰ μόνον μία, ποῦ ἔχει ὠραιότατα ἀναπτυχθῇ καὶ μία ἴσως ἀκόμα ποῦ πολλὰς φορὲς τὴν τραυματίσανε καὶ εἶχε μείνει μίζερη.

Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὰ τὰ στοιχειώδη, εἶναι παράλογη ἡ ἐπίκριση τῶν Κοινοταρχῶν καὶ τῶν τῶσαν νέων ποῦ μαζεῦνται ἐκεῖ τὸ καλοκαίρι, ὅτι ἀδράνησαν καὶ δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ὠραιότατης φύσης τοῦ χωριοῦ μας; Δὲν νομίζουν ὅτι ἡ κατάλληλη δέντροφύτευση τοῦ λεγομένου Σχολικοῦ κήπου, καθὼς καὶ ἡ ἀνάλογη δένδροφύτευση τοῦ πρὸς βορρᾶν τῆς ἐκκλησίας χώρου (ἀτυχῶς δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν πῶς ἔχει ἤδη διαμορφωθῇ, μετὰ τὴν κατασκευὴ τῆς Πλατείας), ὥστε νὰ πλησιάζῃ τοῦλάχιστον πρὸς τὴν προπολεμικὴν του ἐμφάνιση, ἡ ὁποία σε συσχέτισμό μὲ τὸ εὐρύτερο φυσικὸ περιβάλλον τοῦ χωριοῦ, συγκλόνισε τόσο τὸν Συνταγματάρχῃ Ν. Πλαστήρα, καὶ τοὺς συνοδεύοντας αὐτὸν δημοσιογράφους.

Καὶ στὴ προσπάθεια αὐτῇ, θαυμάσια θὰ μπορέσουν νὰ ἐπιτύχουν καὶ νὰ δημιουργήσουν ἀληθινὰ θαύματα, ἂν φροντίσουν νὰ συνεργασθοῦν πραγματικὰ μὲ τοὺς καλοὺς καὶ δημιουργικοὺς Δασονόμους τοῦ χωριοῦ, τὸ δάσκαλο, καὶ τὴν ὑποχρεωτικὴ συμμετοχὴ τῆς Κοινότητος, ὥστε νὰ ἀναγεννηθῇ ἡ Σωτήρ μετὰ τὰ ἐξαφανιζόμενα γέρικα ἔλατα, ὁ Ἀγιαννάκης καὶ Σταυρός, ποῦ μὲ τὰ ἔλατά του ἀποτελοῦσε ἄλλοτε ἓνα ξεχωριστὸ σημάδι στὸν ὁρίζοντα τοῦ χωριοῦ. Εἶναι ὑπερβολικὸ πέραν τῶν ἄλλων, νὰ ζητῶ ἔλατα, ποῦ σχεδὸν ἐξαφανιστήκανε, σὲ ὕψόμετρο 1000 - 1100 μ. ποῦ βρίσκεται ἡ πανέμορφη Καλοσκοπή.

Ἱατρὸς ΗΛΙΑΣ ΕΥΘ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

(Συνέχεια ἀναμνήσεων)

Ἡ φτώχεια, ἡ πείνα καὶ γενικὰ ἡ ἐξαθλίωση, μετὰ τὸ κάψιμο τοῦ χωριοῦ μας ἀπὸ τοὺς Γερμανούς, ἀνάγκασε πολλοὺς συγχωριανούς, νὰ κάνουν πέτρα τὴν καρδιά καὶ νὰ πάρουν τὸν δύσκολο δρόμο τοῦ ξενιτεμοῦ.

Ἔτσι κι ἔμεῖς (Ἀθ. Δ. Μαλιβίτης καὶ Ἰωάν. Δ. Μπουκουβάλας) τὸν Αὐγουστο τοῦ 1945, πήραμε τὴν σκληρὴ ἀπόφαση νὰ φύγουμε.

Τόπος προορισμοῦ ἡ Θεσσαλονικὴ καὶ ἐφόδια ἡ πίστη γιὰ κατὰ καλύτερο, πολλὰς ἐλπίδες, λίγο ψωμί, δυὸ-τρία μισοκαμένα ρούχα καὶ ἓνα φόρτωμα πατάτες γιὰ εἰσιτήρια.

Στὴν Λαμία, οἱ 128 δραχμές ποῦ πήραμε πουλώντας τις πατάτες, δὲν ἦταν ἀρκετὲς νὰ μᾶς ἐξασφαλίσουν τὰ ἀπαιτήτα δυὸ εἰσιτήρια γιὰ τὴν Θεσσαλονικὴ. Εὐτυχῶς, κάποιος ἀγνωστος, μὲ 20 δρχ. γιὰ τὸν καθένα, μᾶς ἐξασφάλισε ἀπὸ μιὰ θέση σ' ἓνα ἀπὸ τὰ τρία Ἑγγλεζικά φορτηγά, μαζί μὲ Μακεδόνες ἐργάτες ποῦ ἡ βαρβαρότητα τῶν

Βουλγάρων είχε στείλει στην Γερμανία.

Μετά από ταξίδι δύο ημερών, νάμαστε στην Θεσσαλονίκη, άγνωστοι μεταξύ αγνώστων, ταλαιπώροι, κακόμοιροι, χωρίς καν το πολύτιμο δελτίο που εξασφάλιζε 200 δρά- μια ψωμί την ημέρα στον κάτοχό του.

Καταλήξαμε στο σπίτι του φιλόξενου Γιώργου Πάν. Μώρη, όπου με ευχάριστη έκπληξη άνταμώσαμε άλλους πέντε συγχωριανούς, που είχαν έλθει πριν 2-3 ημέρες.

Θεόδωρος Π. Μώρης - Νικόλαος Π. Μώρης - Γεώργιος Νικ. Πριόβολος - Κων)νος Εύαγ. Τούμπας - Γεώργιος Π. Τομαράς και οι δυο νεοφερμένοι Ιωάννης Δ. Μπουκουβάλας και Αθανάσιος Δ. Μαλιβίτης, αποτέλεσαμε το ταλαιπώρο ξενητεμένο κομμάτι του χωριού μας στην Θεσσαλονίκη.

Η διαμαρτυρία του νηστικού μας στομαχιού, γρήγορα μäs ανάγκασε να δοϋμε στην διοπάλη.

Χαμάληδες στο λιμάνι, στην αρχή, μικροπωλητές και τέλος... έμποροι! Λίγες τσακμακόπετρες, σ' ένα μπουκαλάκι, κι' από καφενείο σε καφενείο. «Τσακμακόπετρες κύριοι... έδω οι καλές τσακμακόπετρες»!

Ο Γ. Πριόβολος με μεγαλύτερα κεφάλαια πλούτισε περισσότερο το εμπορικό του. Μαζί με τις τσακμακόπετρες διέθετε και καλοθάκι με τσιγάρα.

Μετά από δύο περίπου μήνες, γύρισε στα παλιά γνώριμα στέκια (της Θεσσαλονίκης) ο μπάμπας-Νίκος ο Μαλιβίτης (Νίκος Σούπας).

Οι πολύτιμες γνωριμίες του στους εμπόρους γάλακτος και καυσοξύλων, ή ακατάβλητη ζωντανία του και ή αγωνιστικότητά του, γρήγορα δημούρησαν μία βάση για τον καθημερινό πόλεμο με την ζωή, το γαλατάδικο του Αγίου Δημητρίου.

Δέν πέρασε πολός καιρός και πήρε και μäs κοντά του.

Ίδια μάννα, ή υπέροχη αυτή μορφή, άρχισε να μäs μαθαίνει τα πρώτα επαγγελματικά δήματα.

Για πολλά χρόνια οι γειτονιές της Θεσσαλονίκης άκουγαν τις ταλαιπώρες και κουρασμένες μäs φωνές. «Γάλα... γιαούρτη... γάλα...»!

Σιγά-σιγά τα χρόνια πέρασαν και νάμαστε σήμερα, οι κακόμοιροι των μεταπολεμικών χρόνων, όλοι με Γαλακτο-Ζαχαροπλαστεία, να άποτελούμε μία έπιτυχημένη επαγγελματική όντότητα στην Μακεδονική Πρωτεύουσα.

Η «Ρούμελη» του Κων)νου Τούμπα στην όδο Κων. Μελενίκου 63, κοντά στο Πανεπιστήμιο.

«Ο Γιώργος» του Γεωργίου Μώρη στον όδο Άγίας Σοφίας 56.

«Η Δορκάδα» του Ταξιάρχη Τομαρά-Κασσάνδρου 101.

«Ο Παρνασσός» του Γεωργίου Τομαρά-Κασσάνδρου 28.

«Ο Έλατος» του Ιωάννου Μπουκουβάλα - Δημ. Πολορκτηού 3.

«Τό Λαμιακόν» του Αθανασίου Μαλιβίτη - Δαγκλή 33.

(άναφέρω όσους θυμάμαι).

Η θύμηση των αγαπημένων χωμάτων, των πηγών, των βουνών, των ελάτων, του τόπου μäs γενικά έδωσε σε περισσότερους από μäs την λύση να συνδυάσουμε την έπαγγελματική δραστηριότητα με τις αναμνήσεις του τόπου μäs.

Έτσι και οι φίρμες άκόμη σε πολλά μαγαζιά συγχωριανών δέν σταματούν να ένοχλούν το μάτι να θυμίζουν καθημερινά σε μäs, στα παιδιά μäs, στους γύρω, την λεβεντογέννα Ρούμελη, την ιδιαίτερα αγαπημένη γωνιά του τόπου μäs.

Με χαιρετισμούς

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Δ. ΜΑΛΙΒΙΤΗΣ

Φιλικής Έταιρείας 45 - Ίνποδρόμιον Θεσσαλονίκης

ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΜΑΣ

Μεγάλες δυσκολίες παρουσιάζει ή μεταφορά των νεκρών μäs από την έκκλησία στο χώρο του νεκροταφείου. Και το θέμα γίνεται προβληματικό όσο τα νέα χέρια και οι όμοι λιγοστεύουν από το χωριό. Για την αντιμετώπισή του ο χωριανός μäs Τριαντάφυλλος Ποδάρας προτείνει να αγοράσθι μιά άμαξα-νεκροφόρος, που να χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτό. Και ο Τριαντάφυλλος δέν είναι μόνο λόγια. Προσφέρει σάν άρχ ή και δύο χιλιάδες (2.000). Την ιδέα βρίσκει πολύ όρθή και ο ιερέας του χωριού μäs, που προσφέρει και αυτός άλλες 3.000. Περιμένουμε και άλλους να ακολουθήσουν το καλό παράδειγμα. Έλπίζουμε με 15.000 δραχμές ή άμαξα να είναι έτοιμη.

ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

Όργωμα στον Αγιάνη

ΟΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Σειρά στους υπερήλικες έχει ή Μαρία Ιωάννου Λευκαδίδη, το γένος Παντελή Παπανικολάου (Μητέρα του Μερκαλή και του Φάνη).

Γεννήθηκε το Φεβρουάριο του 1882 και παρά τα 95 χρόνια της θυμάται καλά την ατμόσφαιρα που έπι-

κρατούσε στο χωριό την περ'οδο του Έλληνοτουρκικού πολέμου του 1897, τότε που οι Τούρκοι είχαν φτάσει έξω από τη Λαμία. Συγκεκριμένα, λέει, ότι ένw οι άνδρες του χωριού είχαν έτοιμαστεί να αντιμετωπίσουν έπ'θεση των Τούρκων, παράλληλα έφτιαξαν μιά μεγάλη σκάλα για να ανεβάσουν τα γυναικόπαιδα και ιτρόφιμα στην κορακοφωλιά. Δέν έλειψαν, όπως διηγείται, και σκηνές ό-

μοιες με εκείνες του Έλληνοϊταλικού πολέμου που κρύβαμε μέσα στους κήπους και τα καταφύγια τα νοικοκυριά μäs.

Τή λήξη αυτής της σύρραξης την θυμάται με την έπιστροφή των στρατευμένων χωριανών μäs, όπως των μπαρμπάδων τους Ταξιάρχη Δημόπουλου (Καλατζή), του Τζίνου και άλλων, που ύπηρετούσαν στο ένδοξο εύζωνικό σώμα και επέστρεψαν με τις μπουκαμισίες διάτρητες από βόλια.

Η γιαγιά Μαρία πέρασε το φετεινό καλοκαίρι στο χωριό και μäs δόθηκε ή ευκαιρία να την συναντήσουμε και να διαπιστώσουμε ότι διατηρεί άκμαία όχι μονάχα τις αισθήσεις της αλλά και το χαρούμενο κέφι, που την χαρακτηρίζει σ' όλη της τη ζωή.

Εύχόμαστε να ξαναγράψουμε γι' αυτήν και μετά τα έκατό της χρόνια.

Φ.Ι.Λ.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ Βάγια, τὸ γένος Εὐθυμίου Τσίγα, γέννησε κοριτσάκι.

Ἡ Μάγδα Τσατσαρώνη, τὸ γένος Δημ. Κυρίτη, ποὺ σταδιοδρομεῖ στὴ Ν. Ὑόρκη, γέννησε ἀγοράκι.

Στοὺς γονεῖς, τὸν παπποῦ καὶ τὶς γιαγιές εὐχόμαστε νὰ τοὺς ζήσουν τὰ νεογέννητα.

ΑΡΡΑΘΩΝΕΣ

—Ὁ συγχωριανὸς μας Λουκάς Νικ. Μώρης ἀρραβωνιάστηκε μετὰ τῆς Ἀλεξάνδρας Τσιμπίδη, ὑπαλλήλου τῆς ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς.

—Ὁ συγχωριανὸς μας δικηγόρος Κων)νος Παν. Βλάχος ἀρραβωνιάστηκε.

Εὐχόμαστε γρήγορη στέψη.

ΓΑΜΟΙ

—Στις 28 Αὐγούστου παντρεύτηκε ἡ συγχωριανή μας Γεωργία Ἀθανασίου Ραπτοπούλου μετὰ τοῦ Ἀντώνη Θειακοῦ. Ὁ γάμος ἔγινε στὸν ἱερὸ ναὸ Ἀγίου Νικολάου Χαλανδρίου.

—Στις 26 Σεπτεμβρίου, στὴν ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀγίων Πάντων Καλλιθέας τέλεσε τοὺς γάμους τῆς ἡ συγχωριανῆς μας Βασιλικῆ Ἰωάννου Πασσαλῆ μετὰ τοῦ Γιάννη Καμπάνη.

—Στις 15 Αὐγούστου παντρεύτηκε στὰ Τρίκαλα ὁ Εὐάγγελος Κων. Τσίγας.

—Στις 18 Ἰουλίου παντρεύτηκε στὸ χωριὸ Κόκκινο Θεῶν ὁ Κωνσταντῖνος Κοπόντης (τῆς Χρυσούλας Γ. Τούμπα) μετὰ τῆς Κατερίνας Ντελῆ.

—Ὁ συγχωριανὸς μας Εὐθύμιος Ἰωάν. Ἀλεξίου πάντρεψε τὴν κόρη του.

—Ἐνώπιον Θεοῦ καὶ πλήθους συγχωριανῶν μας καὶ φίλων ἐνώθηκαν ὁ διακεκριμένος ὀρθοπαιδικὸς γιατρός Νικόλαος Κ. Ἀντωνίου μετὰ τῆς Παναγ. Τρομπούκη. Ὁ γάμος ἔγινε στίς 10 Ὀκτωβρίου στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου.

—Ἡ Βούλα Βρώτσου (θυγατέρα τῆς Ἄννας Παν. Χαμηλοῦ) παντρεύτηκε στίς 16)10)76 στὸν ἱερὸ ναὸ Ἀγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου μετὰ τοῦ Ἀναστασίου Κόλλια, συμπατριώτου ἐκ Πενταγιοῦς. Κουμπάρα ἡ χωριανὴ μας Γωγὼ Ταρασίδου (Μητσάρα).

Στὰ ἀνωτέρω ταιριαστὰ ζευγάρια εὐχόμαστε νὰ ζήσουν εὐτυχισμένα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

—Στις 5 Ὀκτωβρίου πέθανε ἡ Μαρία Νικολάου Τούμπα (τοῦ Ἰωάννου).

Στις 7 Αὐγούστου 1976 πέθανε στὸ χωριὸ ἡ Ἑλένη Ἰωάννου Τούμπα. Τὸ μνημόσυνο τῆς ἔγινε στίς 12 Σεπτεμβρίου. Στὴ μνήμη τῆς τὰ παιδιά τῆς προσέφεραν τρεῖς σιδερένιους πάγκους ποὺ θὰ τοποθετηθοῦν στὸν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα πολυτελέστατον, περιοχὴ Πλατείας Βικτωρίας, 95 μ2 καὶ 60 μ2 βεράντα ρετιρέ, διαμπερές, πρὸς 15.000 τὸ τετραγωνικὸ. Μικρές καὶ μακροχρόνιες δόσεις.

Πληροφορίες: Δημήτριον Κόλλιαν Χαλκοκονδύλη 19 - Τηλ. 5237701 ἀπόγευμα.

περίβολο τῆς Παναγίας.

—Στις 8 Ἰουλίου πέθανε στὴν Κουκουβίστα ἡ Δημητρούλα Ν. Κολλῦρη (τὸ γένος Εὐθυμίου Μώρη-Κατσιάνη) σὲ ἡλικία 73 χρόνων. Ἡ ζωὴ τῆς ἦταν γεμάτη ἀπὸ μεγάλες χαρὲς καὶ συγκινήσεις. Ἐξῆσε τὰ δύσκολα χρόνια τοῦ πολέμου μὲ τὴν ἀναστάτωση ποὺ ἔφεραν στὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ. Ὅμως ἡ ἡρεμία τῆς, ἡ καλωσύνη τῆς καὶ ἡ ἀγάπη τῶν συγχωριανῶν τῆς ἦταν παραδειγματικὴ γι' αὐτήν. Πάντα μὲ πίστη, μὲ θάρρος, μὲ ὑπομονὴ κι ἐλπίδα γιὰ τὴ ζωὴ, δὲν δειλίασε στίς ἀρρώστειες καὶ στίς ἀτυχίες.

Ἀφοσιωμένη στὸ σύζυγο καὶ στὰ παιδιά τῆς ὡς τὴν τελευταία τῆς πνοή. Δύσκολα θὰ τὴν ξεχάσουν ὅποιοι τὴν γνώρισαν, γιατί παντοῦ καὶ πάντοτε σκορποῦσε γύρω τῆς ἀγάπη καὶ φιλία καὶ εἶχε παντοῦ μόνον φίλους. Ἀπέκτησε πέντε παιδιά καὶ πέντε ἐγγόνια, στὰ ὁποῖα ἄφησε γιὰ κληρονομία τὴν παραδειγματικὴ ζωὴ τῆς, τὴν τόσο γεμάτη ἀπὸ ἀπλότητα καὶ καλωσύνη...

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη τῆς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑ ΤΗΣ 9.7.76.

Γλυκειά μου μανούλα. Συγκεντρωθήκαμε σήμερα ὅλοι ἐδῶ γιὰ νὰ σὲ δοῦμε γιὰ τελευταία φορὰ, νὰ σὲ χαιρετήσουμε καὶ νὰ ἐνώσουμε τὶς προσευχές μας γιὰ ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς σου. Ὁ Θεὸς σοῦ ἔδωσε 75 χρόνια ζωῆς καὶ μέσα σ' αὐτὰ σοῦ χάρισε πολλές χαρὲς. Σοῦ χάρισε πρῶτα ἀπ' ὅλα ἕναν ἀφοσιωμένο σύζυγο, πολλά παιδιά καὶ ἐγγόνια. Ἡ πίστις καὶ ἡ μεγάλη ἐλπίδα ποὺ εἶχες στὴ ζωὴ σου, σὲ γέμιζαν μὲ τόσο κουράγιο καὶ μπόρες νὰ περάσης ὅλες τὶς δυσκολίες, ποτὲ δὲν δειλίασες καὶ πάντα πρώτη νὰ φτιάξης τὰ παιδιά σου χρήσιμους ἀνθρώπους. Ἦταν τόσο χαρακτηριστικὴ ἡ ἡρεμία καὶ ἡ ἀπλότητά σου, γι' αὐτὸ κέρδιζες μόνον ἀγάπη ἀπὸ φίλους, γείτονες, συγχωριανούς καὶ συγγενεῖς. Στὸ μακρινὸ ταξίδι σου θὰ εἶναι καὶ ἡ σκέψη μας μαζί σου, ἡ ἀνάμνησή σου θὰ εἶναι γιὰ μᾶς παντοεινὴ, ἡ ταπεινὴ καὶ ἡσυχὴ ζωὴ σου θὰ εἶναι γιὰ μᾶς παράδειγμα.

Ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ θὰ σὲ σκεπάσῃ καὶ ἡ μνήμη σου ἄς εἶναι αἰωνία.

Εὐθύμιος Ν. Κολλῦρης.

Στὴ μνήμη τῆς προσέφερε ὁ γιὸς τῆς Εὐθύμιος Ν. Κολλῦρης δρχ. 5.000 γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ νεκροταφείου, δρχ. 1.000 γιὰ τὸ Δελτίο μας, καὶ δρχ. 1.000 γιὰ τοὺς ἐν γένει σκοποὺς τοῦ Συνδέσμου.

—Στις 2 Ὀκτωβρίου ἔφυγε ἀπὸ κοντὰ μας ὁ συνταξιούχος δάσκαλος Γιώργος Μαυριάς.

Ὁ Γιώργος Μαυριάς γεννήθηκε στὴ Δρέμισσα τῆς Παρνασσίδας τὸ 1912. Ἐξῆσε νὰ πρῶτα χρόνια στὸ

χωριό και φοίτησε στο σχολείο ως την τετάρτη τάξη του Δημοτικού, με δάσκαλό του τον θείο του παπά-Γιώργη Μαυριά (υποδιδάσκαλο), για να τελειώσει τις άλλες δύο τάξεις στην Κουκουβίστα με δάσκαλο του τον αείμνηστο Γιάννη Λαίο. Τις γυμνασιακές του σπουδές καθώς και το Διδασκαλείο τελείωσε στη Λαμία. Τελειώνοντας το Διδασκαλείο,

διορίστηκε δάσκαλος και μόρφωσε γενιές και γενιές παιδιών στα διάφορα σχολεία που υπηρέτησε και που σήμερα οι μαθητές του κατέχουν σημαντικά αξιώματα στην πολιτεία.

Υπηρέτησε πολλά χρόνια στο πολυθέσιο σχολείο της Ίτιδας. Εκεί παντρεύτηκε τη χαριτωμένη παπαδοπούλα Πόπη, κόρη του παπά Βαλαούρα και απόκτησαν ένα γιό, τον Κώστα. Για πολλά χρόνια υπηρέτησε άκμα σε σχολεία στον Πειραιά και την Αθήνα, με εξαιρετική επίδοση στο διδακτικό του έργο.

Υπήρξε μέλος του Έποπτικού Συμβουλίου Δημοτικής Εκπαιδεύσεως στην Α' Περιφέρεια Αθηνών. Έγγραψε βοηθητικά βιβλία για το Δημοτικό σχολείο και άλλα παιδικά βιβλία (ιστορικά και διηγήματα) με το ψευδώνυμο «Θέμης Ροδάνθης». Το σημαντικότερο έργο του, που φέρει το ψευδώνυμό του, είναι το δγκώδες βιβλίο του «ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ», που τελειώνοντάς το το Σεπτέμβριο του '76, άφησε και την τελευταία πνοή του.

Ο άνθρωπος με την πολλαπλή δραστηριότητα έφυγε, μά θα μένει σε μας ολοζώντανη ή μνήμη του. Ευχόμαστε κουράγιο και παρηγοριά στην οικογένειά του και ο Θεός ως αναπαύση την ψυχήν του «έν σκηναίς δικαίων».

Γ. Α. Χ.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

—Στις 7 Ιουλίου έγιναν τεσσαρακονθήμερα μνημόσυνα για την ανάπαυση της ψυχής του Εύθυμιου Πασσαλή, της Ευαγγελίας Τούμπα, και της Σοφίας Λιακοσταμάτη.

—Στις 8 Αυγούστου τελέσθηκε στο χωριό έτήσιο μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του Εύθυμιου Τσίγα. Στη μνήμη του ή Βασιλική Κωνστ. Τούμπα προσέφερε δρχ. 500 για το νεκροταφείο του χωριού.

—Στις 8 Αυγούστου έγινε τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής της Δημητρούλας Κολλύρη.

—Στις 8 Αυγούστου έγινε στο χωριό τεσσαρακον-

θήμερο μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής της άτυχης Φούλας Δημοπούλου. Στη μνήμη της το προσωπικό του έργου «ΜΠΕΛΛΑ» Ο.Ε. αντί για στεφάνι, προσέφερε στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής το ποσόν των δρχ. 2.500.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στις 12 Σεπτεμβρίου τελέσθηκε στο χωριό άρχιερατική λειτουργία χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φωκίδος κ.κ. Χρυσοστόμου. Τη λειτουργία παρηκολούθησαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού μας και πολλών γειτονικών χωριών.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

—Ο συγχωριανός μας Ιωάννης Ζαχαρία Ραπτόπουλος έλαβε το πτυχίο του Πολιτικού Μηχανικού.

—Επίσης ο Νίκος Μουζάκης (το γένος Κούλας Ιωάννου Μαλιθίτης) τελείωσε με άριστα την φιλολογία. Ήδη άνεχώρησε για μετεκπαίδευση στο Λονδίνο.

Τους ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Κατόπιν ένεργειών του Συνδέσμου μας, ή Δ)νη του ΟΤΕ μάς υπεσχέθη ότι σύντομα θα αύξηση τον αριθμό των τηλεφωνικών συνδέσεων του χωριού μας. Όσοι λοιπόν ενδιαφέρονται να τοποθετήσουν τηλεφωνο στο σπίτι τους άς υποβάλουν μιá αίτηση στον ΟΤΕ για το Κέντρο Γραβιάς—Καλοσκοπή. Ήδη πληροφορούμαστε ότι έχουν υποβληθή 35 αίτήσεις.

ΑΦΙΞΕΙΣ - ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Υστερα από άπουσία πολλών έτών επέστρεψε στο χωριό ο Δημήτριος Παναγ. Κυριαζής, που σταδιοδρομεί στον Καναδά. Του ευχόμαστε καλές διακοπές.

—Επέστρεψαν στο Σήατλ της Αμερικής οι άδελφοί Γεώργιος και Σπύρος Μαλεθίτη, που πέρασαν το καλοκαίρι τους στο χωριό και στη Λαμία.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Στο τεύχος της 31.7.76 της έφημερίδος «ΣΤΟΧΟΣ» δημοσιεύονται τα άποτελέσματα του διαγωνισμού που είχε προκηρύξει μεταξύ των Στερεοελλαδιτών και Στερεοελλαδίτικης καταγωγής φοιτητών και μαθητών Γυμνασίου για τη σύνθεση ποιήματος με θέμα «Κοσμάς ο Αιτωλός». Πήραν:

Το Α' έθραβείο (5.000 δρχ.) οι Άκριθή Νίτσα, Άμφιλοχία, και Βαγγέλης Ναούμης - Άμφιλοχία.

Το Β' έθραβείο ο Θεοδ. Β. Παπασταθόπουλος - Βριλήσια Άττικής και

Το Γ' έθραβείο, ο Λάμπρος Βαΐτσος - Κ. Τιθορέα Φθιώτιδος.

Ή ίδια έφημερίδα προκήρυξε 4 νέους ενδιαφέροντες διαγωνισμούς για τους Στερεοελλαδίτες και Στερεοελλαδίτικης καταγωγής φοιτητές και μαθητές Γυμνασίου, με θέματα:

1) Παρεκκλήσια και έξωκλήσια της ιδιαίτερης πατρίδος μου. (Α' έθραβείο 10.000 δρχ.).

2) Το Ήρωον της ιδιαίτερης Πατρίδος μου. (Α' έθραβείο 10.000 δρχ.).

3) Βρύσες και πηγές της ιδιαίτερης Πατρίδος μου. (Α' έθραβείο 10.000 δρχ.).

4) Νερόμυλοι και νεροτριβές της ιδιαίτερης Πατρίδος μου. (Α' έθραβείο 10.000 δρχ.).

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΕΓΡΑΨΕ Ο ΙΕΡΟΨΑΛΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Τὰ θουνά μας είναι τὰ ωραιότερα καὶ τὰ μεγαλύτερα σὲ ἔκταση τῶν ἄλλων γειτονικῶν χωριῶν. Ἡ σημασία τους γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ μας εἶναι πολὺ μεγάλη. Γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ιδιοκτησίαν τους οἱ χωριανοὶ μας ἔκαναν μεγάλους ἀγῶνες. Συγκεκριμένα, μετὰ τὴν ἀποχώρηση τῶν Τούρκων, οἱ Σιγδιτσιῶτες, οἱ Τοπολιάτες καὶ οἱ Κατσανίτες ἤλθαν μὲ ἀπαίτηση νὰ μᾶς πάρουν τὰ λειβάδια τῶν θουνῶν καὶ νὰ περιορίσουν τοὺς Κουκουβιστιανούς σὲ λίγο τόπο. Τότε οἱ Κουκουβιστιανοὶ κάμανε μιὰ μυστικὴ συνεννόηση νὰ στείλουν 4 ἄτομα ἐξ ἐνόματος τοῦ χωριοῦ, νὰ πάνε στὸ μέρος ὅπου θρискόταν ὁ Τοῦρκος Διοικητής, ποὺ ἦταν γνωστὸς στοὺς Κουκουβιστιανούς. Μὲ μυστικὸ τρόπο λοιπὸν ἔμαθαν ὅτι ἦταν στὴν Κωνσταντινούπολη, στὴ δοξασμένη καὶ ἀγία πόλη τῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους. Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ Κουκουβιστιανοὶ ὅλοι μαζί συγκέντρωσαν ἕνα ποσὸ χρημάτων, ξεκίνησαν οἱ 4 Κουκουβιστιανοὶ ὡς Ἐπιτροπὴ καὶ πότε πεζοπορία, πότε μὲ τὰ ἐλάχιστα συκοινωνιακά μέσα ποὺ ὑπῆρχαν τότε, ταξίδευσαν γιὰ τὴν Πόλη, ἐνῶ μὲ οἰκονομίες σκληρὲς τὰ περνοῦσαν, γιὰ τὸ ποσὸν ποὺ μάσανε ἀπὸ τὸ χωριὸ ἦταν λίγο. Ὑστερα ἀπὸ ταλαιπωρίες ἔφθασαν στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ρωτώντας τοὺς Ἕλληνες ἐκεῖ, βρῆκαν καὶ τὸν Μπέη Τοῦρκο ποὺ ἦταν στὴν περιφέρειά μας. Ὁ Τοῦρκος τοὺς ὑπεδέχθη, γιὰ τὸ οἱ 4 Κουκουβιστιανοὶ ἦταν γνωστοὶ στὸν Μπέη. Τοῦ εἶπαν λοιπὸν ὅλα τὰ συμβάντα γιὰ τὰ θουνά καὶ ἐκεῖνος, λόγω τῆς γνωριμίας, τοὺς συμβούλεψε τί νὰ κάνουν, ἀλλὰ τοὺς ἔδωσε καὶ ἕνα χαρτὶ εἶδος συμβολαίου μὲ σφραγίδα ποὺ ἔγραφε πῶς τὸ μέρος ἀπὸ τὴν τάδε τοποθεσία μέχρι ἐκεῖ ἀνήκει στὸ χωριὸ Κουκουβίστα. Τὸ χαρτὶ αὐτὸ εἶχε ἰσχὺ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο. Οἱ Κουκουβιστιανοὶ ἐπέστρεψαν ἔπειτα ἀπὸ πολὺήμερο ταξίδι στὸ χωριὸ μὲ τὸ χαρτὶ στὴ σακκούλα ποὺ ἦταν δεμένη μὲ σχοινὶ στὸ στήθος. Ὅλοι οἱ χωριανοὶ χάρηκαν γιὰ τὴ λήξη τῆς σοβαρῆς αὐτῆς ὑποθέσεως τῶν θουνῶν. Ὅμως οἱ Κοντοχωριανοὶ, τοὺς ὁποῖους προαναφέραμε, εἶχαν πάλι ἀπαιτήσεις καὶ ἀναγκάστηκαν οἱ Κουκουβιστιανοὶ, ἀφοῦ εἶχαν καὶ τὸ συμβόλαιο τοῦ Μπέη, νὰ φέρουν τὴν ὑπόθεσιν στὸ Δικαστήριον. Ἐκεῖ παρουσιάσαν τὸ συμβόλαιο τοῦ Μπέη καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπέδειξαν καὶ δύο τοποθεσίες ὅπου ἀνάβανε φωτιά. Τὸ Δικαστήριον ἔγινε ἐπὶ τόπου καὶ γιὰ νὰ πεισθοῦν ὅλοι οἱ Κουκουβιστιανοὶ καὶ τὸ Δικαστήριον θέβαια, σκάψανε καὶ βρῆκαν κάρβουνα ἀπὸ τότε ποὺ ἀνάβαν φωτιά γιὰ νὰ θράζουν τὸ γάλα (τὸ κάρβουνο μένει στὴ γῆ, δὲν χάνει ποτὲ τὰ σημάδι αὐτοῦ) καὶ ὡς ἐκ τούτου κέρδισαν οἱ Κουκουβιστιανοὶ τὰ θουνά ποὺ ἔχουν σήμερα μὲ τὸ Νόμο.

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΩΝ ΛΙΒΑΔΙΩΝ. Κάθε τοποθεσία στὰ ὀρεινὰ λιβάδια τοῦ χωριοῦ ἔχει καὶ τὴν ὀνομασίαν της. Μὲ τὸ πῶς προῆλθε κάθε ὀνομασία, δὲν θὰ ἀσχοληθῶμε μὲ λεπτομέρειες. Στὴν τοποθεσίαν Τρούπη ὑπάρχει ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα σὲ χόρτο καὶ σὲ νερὸ λιβάδια. Εἶναι στὰ σύνορα μὲ τὸ Σιγδιτσιῶτικο καὶ συχνὰ ὡς τώρα ἔρχονται σὲ προστριβὲς οἱ τσοπάνηδες τῶν δυὸ χωριῶν. Τὸ νερὸ θρίσκεται μέσα σ' ἕνα σπη-

λαιο, θαδίζοντας 30 περίπου μέτρα στὸ ἰσόγειο τῆς σπηλιάς γιὰ νὰ τὸ θρεῖ κανένας. Εἶναι γάργαρα καὶ κρουσταλένιο, γιὰ τὴν συγκεντρώνεται ἀπ' τὰ χιόνια, ποὺ λυώνουν ὅλο τὸν καιρὸ. Οἱ τσοπάνηδες, παλιότερα, τὸ ἔβγαζαν ἔξω ἀπ' τὴ σπηλιά μὲ μεγάλα δοχεῖα (γκαζοτενεκέδες) καὶ τῶριχταν σὲ ξύλινες ποτίστρες νὰ πίνουν τὰ πρόβατα. Σήμερα χρησιμοποιοῦν λαστιχοσωλήνα (σίφωνα) καὶ κατεβαίνει μ' εὐκολία τὸ νερὸ στὶς ποτίστρες, ποὺ εἶναι χαμηλότερα ἀπ' τὸ στόμιο τῆς σπηλιάς.

Βορεινότερα ἀπ' τὴν Τρούπη, πρὸς τὴ Λειρίτσα, εἶναι μιὰ ἄλλη ἱστορικὴ τοποθεσία, οἱ «Σκοτωμένοι». Αὐτὸ τὸ λιβάδι καταπάτησαν θίαια μερικοὶ Βλάχοι τσοπάνηδες καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἦρθαν σὲ σύγκρουση μὲ τοὺς Κουκουβιστιανούς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σκοτωθοῦν τρεῖς χωριανοί, ὅπως ἀναφέρει ἡ παράδοση: Ἐλευθέριος Τσόχλας, Ἰωάννης Τσαπάρας καὶ Ἀθανάσιος Ἀναγνώστου. Τοὺς δράστες Βλάχους συνέλαβαν οἱ ἑλληνικὲς ἀρχὲς καὶ τοὺς καταδίκασαν σὲ θάνατο. Ἄλλη παράδοση λέει, πῶς ὕστερ' ἀπὸ τὰ αἵματηρὰ γεγονότα, οἱ Βλάχοι ἔγιναν «ἀξημέρωτοι», μὲ τὰ κοπάδια τους μαζί, φεύγοντας μακριά, γιὰ τὴν ἔξεραν τί τοὺς περίμενε...

Μιὰ ἄλλη τοποθεσία εἶναι τὸ Διάσελο, ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα λιβάδια τοῦ χωριοῦ (χωματολιβάδο ὁμαλὸ, μὲ πολὺ χόρτο καὶ πηγές). Τὸ λιβάδι αὐτὸ στὰ προπολεμικὰ χρόνια, ποὺ ὑπῆρχαν στὸ χωριὸ γύρω στὰ ἑκατὸ καματερά (θόδια) καὶ πολὺ περισσότερα μουλάρια, ἡ Κοινότητα τὸ κρατοῦσε γιὰ νὰ θόσκουν ἐκεῖ τὸ καλοκάρι καὶ νὰ παχαίνουν τὰ ζωντανά. Τώρα, ὅμως, ποὺ δὲν ὑπάρχουν τέτοια ζωντανά, ἡ Κοινότητα τὸ ἐνοικιάζει στοὺς ξένους τσοπάνηδες μὲ πολὺ καλὲς τιμές. Στὸ Διάσελο, ὅπως καὶ σ' ἄλλα λιβάδια, ὑπάρχει μιὰ σπηλιά-ψυγεῖο, ποὺ οἱ τσοπάνηδες, ὥσπου νὰ πιάσει τὸ φθινοπωρινὸ κρῦο, θάζουν μέσα τὰ τυριά τους (σὲ δοχεῖα ἢ σὲ θαρέλια) καὶ διατηροῦνται, χωρὶς τὸν κίνδυνον νὰ πάθουν ἀλλοίωση. Τὴ θέσιν τῆς σπηλιάς τὴ λένε «Ο Τυριάς». Τὸ Διάσελο, ἂν καὶ εἶναι πλησιέστερα πρὸς τὴ γειτονικὴ Κοινότητα τῆς Δρέμισσας (σημερινῆς Πανουργιάς), ἀνήκει στοὺς Κουκουβιστιανούς, γιὰ τὸν τοῦς τὸ χάρισε ὁ Δρεμισιώτης ὁπλαρχηγὸς τοῦ '21 Μαμούρης, ἐπειδὴ τὸν «συνέδραμαν πολιτικῶς» οἱ συμπολεμιστὲς τοῦ Κουκουβιστιανοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴ ζωὴ του ἔσωσαν κάποτε ποὺ τραυματίσθηκε στὴ μάχη τῆς Ἀμπλιανῆς καὶ τὸν μετέφεραν φορτωμένο στοῦ Ρυκά τὴν ρεματιά γιὰ ἀνάρρωση.

Ἄλλη ἱστορικὴ τοποθεσία εἶναι τοῦ «Τσιμόγιαννη τὰ ταμπούρια». Ὁ Τσιμόγιαννης καὶ ὁ Ρεγγούλας ἦταν ληστὲς καὶ εἶχαν τὰ ταμπούρια τους σ' αὐτὴ τὴ θέσιν, γιὰ τὴν φαίνεται, θάνατι φυσικὸ ὄχυρό, καὶ πολέμουσαν τ' ἀποσπάσματα ποὺ τοὺς κυνηγοῦσαν. Ἀπὸ τὴν παράδοση διασώθηκε τὸ ἐξῆς σχετικὸ τραγούδι:

Ρεγγούλας καὶ Τσιμόγιαννης,
τὰ δυὸ πρῶτα ξαδέρφια,
στὴ Λειβαδιά παίρνουν ψωμί,
στὴ Γκιώνα κάνουν γιόμα
καὶ στὰ Βαρδούσια τὰ ψηλά
ψήνουν παχειὰ κριάρια...».

“Αλλά τοπωνύμια τῶν θουνῶν μας ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς ἀκόμα: Λειρίτσα, Κ’θάρ, Ἀναγρίστρα, Μακρυλάκκωμα, Μέσα Μπραῖλα, Ἐξω Μπραῖλα, Λιθόστρουγκα, Μέγα Ἡμεροτόπι, τοῦ Μπουκουβάλα τὰ γούπατα, Τρύπιο Λιθάρι (εἶναι σάν στοά καί κάτω ἀπ’ αὐτό περνάει μονοπάτι), Παλιοβούνα, Δοκίμι (εἶναι κοντά στοῦ Διάσελο καί ὑπάρχει μιὰ μεγάλη πέτρα, πού μ’ αὐτὴ δοκίμαζαν τὴ δύναμή τους οἱ ἄντρες, γυρίζοντας τὴν ἀπ’ τὴν ἄλλη μεριά).

“Αλλά τοπωνύμια εἶναι ἡ Νεραϊδόλακκα, τοῦ Ξετρούπα ἢ Σηλιά, τοῦ Σκουριᾶ ἢ στρούγκα, τοῦ Ράφτη τὸ μονοπάτι (στενὸ κι ἐπικίνδυνον πέρασμα πρὸς τὸ Διάσελο, πάνω στοὺς θράχους), ὁ Γερντό-βραχος (ὑπῆρχε ἄγριο καί σκληρὸ μονοπάτι πρὸς τὸ Διάσελο) καί ἡ Λούτσα (μικρὴ φυσικὴ λιμνούλα σὲ ὕψος πάνω ἀπὸ 2.200 μ., πού διατηρεῖ τὸ νερὸ ὅλο τὸ καλοκαίρι καί ποτίζονται τὰ κοπάδια τῶν γύρω λιβαδιῶν). Χαμηλότερα, εἶναι τὰ λιβάδια Φτερόλακκα (χῶρος μὲ φτέρες πού ἔχουν ὕψος 2—3 μ.) καί ἡ Μακριὰ Λάκκα ἢ Τράκα. Στὴν Τράκα ὑπάρχει δροσερὴ πηγὴ γιὰ τὰ κοπάδια, πού κατεβαίνουν ἀπ’ τὴ Λειρίτσα καί πίνουν νερὸ, ἀλλὰ καί ιδεώδης τόπος γιὰ ἐκδρομὲς εἶναι στοὺς Κουκουβιστιανούς, γιατί εἶναι κοντά στοῦ χωριὸ καί ὑπάρχει ὁμαλὸς δρόμος. Ἐκεῖ ἔστηναν τὰ λημέρια τους οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ ’21 Κουκουβιστιανοὶ καί ἄλλοι καί ἀναπαύονταν κάτω ἀπ’ τὰ ἐλάτια, κοντὰ στὴ δροσερὴ πηγὴ. Ἐκεῖ καί σήμερα στήνουν τὴ στρούγκα τους πολλοὶ ἀπ’ τοὺς τσοπάνηδες, ὅταν τὴν ἀνοιξὴ ἀνεβαίνουν στὰ ψηλότερα θερινὰ λιβάδια, ἢ ὅταν τὸ φθινόπωρο, πού τσοῦζει τὸ κρῦο, ἐπιστρέφουν στὰ χαμηλότερα μέρη. Ἐκεῖ οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ ’21 ἔτρωγαν τὸν «ὄβεγλια» κι’ ἔπιναν γλυκὸ κρασί, λέγοντας τὴ γνωστὴ εὐχὴ «καλὸ θόλι». Ὑστερα ἄρχιζαν καί γυμνάζονταν στὴ Μακριὰ Λάκκα, ρίχνοντας στοῦ λιθάρι καί στοῦ σημάδι. Ἐκεῖ χόρευαν μὲ τὴ λερωμένη φουστανέλλα τους καί τραγουδοῦσαν τὸ τραγούδι «Ὁ Παπακώστας ἔγραφε στοῦ Παλαντζιοῦ τ’ ἀσκέρι...». Ὁ Τζαμάλας Παπακώστας ἦταν ὁπλαρχηγὸς ἀπ’ τὴ Δρέμισσα, μὲ ἡρωικὴ δράση. Σήμερα ἡ Δασικὴ Ὑπηρεσία κατασκεύασε σύγχρονες ποτίστρες γιὰ τὰ κοπάδια, προσπαθώντας νὰ κρατήσῃ — μάταια ὅμως — τὴν κτηνοτροφία στὸν ὀρεινὸ χῶρο, πού ἔχει ἐγκαταλειφθῇ ἀπ’ τοὺς κατοίκους. Οἱ δὲ ἑταιρεῖες θωξιτῶν Ἠλιόπουλου καί Σκαλιστήρη ἀνοίξαν δρόμους παντοῦ, στὴ Λειρίτσα καί στοῦ Διάσελο, γιὰ νὰ ἐκμεταλλεῖτον τὸν ὑπόγειο πλοῦτο. Ἔτσι, τὸ παρθένο τοπίο τῆς Γκιώνας τῆς Ἀσέληνης πολὺ σύντομα θὰ γίνῃ «σεληνιακὸ τοπίο». Τί κρίμα νὰ καταστρέψουμε τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, πού σίγουρα γρήγορα θὰ τὸ μετανιώσουμε!..

Στὴ θέση Μπραῖλα, καθὼς καί σ’ ἄλλες τοποθεσίες, ὑπάρχει ἕνας κάρκανος, φυσικὸ πηγάδι θάβους 3 περίπου μ., πού διατηρεῖ ὅλες τὶς ἐποχὲς τοῦ χρόνου ὄγκο ἀπὸ παγωμένο χιόνι. Οἱ τσοπάνηδες, τὸν Αὐγουστο, πού δὲν θρῖσκουν πιά στὴν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ θουνοῦ χιόνι παγωμένο, κατεβαίνουν στὸν κάρκανο ἀπὸ φυσικὰ σκαλοπάτια, πού ἔξέχουν στοῦ ἐσωτερικοῦ, καί κόβουν μὲ μπαλτά ἢ τσεκούρι ἕνα μεγάλο κομμάτι πάγο, τὸ ἀνεβάζουν, τὸ τοποθετοῦν σὲ μιὰ πλάκα καί λιώνει σιγά-σιγά ὁ πάγος. Τὸ λίγο νεράκι πού σταλάζει στὴν ἄκρη τῆς πλάκας τὸ μαζεύουν μέσα στὴν καρδάρια κι ἐξυπηρετοῦν τὶς ἀνάγκες τῆς στρούγκας. Πίνουν μὲ τὸ γανωμένο τάσι τους νερὸ,

πλένουν τὰ σκεύη τῆς στρούγκας καί μαγειρεύουν ἐπίσης. Πολλὲς φορὲς, κυρίως ὅταν φιλοξενοῦν κανένα περαστικὸ ἀπ’ τὴ στρούγκα τους, κόβουν ἕνα κομμάτι πάγο, τὸ ρίχνουν μέσα σὲ θραστὸ γάλα, πού λιώνει τὸν πάγο καί ἀφοῦ κρυώσει πολὺ, γιατί δὲν λιώνει ὅλος ὁ πάγος, γίνεται τὸ θαυμάσιο ἀναψυκτικὸ καί θρεπτικότερο «χιονόγαλο». Τὸ χιονόγαλο τὸ θάζουν σ’ ἕνα δοχεῖο μικρὸ, τὸν κούτλα, πού εἶναι σάν ἀτομικὸ «φλιτζάνι» τῶν δύο... κιλῶν.

Στὰ θερινὰ λιβάδια, πού εἶναι σὲ ὑψόμετρο πάνω ἀπὸ 2.000 μ., δὲν ὑπάρχουν δάση. Ἡ μοναδικὴ δασικὴ θλάσση, πού ἀντέχει σ’ αὐτὸ τὸ ὑψόμετρο, εἶναι οἱ «κεδρίτσες». Μὲ τὸ ξύλο τους ἐξυπηρετοῦνται οἱ τσοπάνηδες στὴ στρούγκα (θράζουν τὸ γάλα, μαγειρεύουν, ψήνουν τὸ κρέας τους κλπ.). Στὴν ἄκρη τῆς στρούγκας στήνουν ἕνα ἀτόφιο ξύλο, ἀπὸ ἔλατο συνήθως, πού τὰ κλαδιά του (κλιτσόπια) ἔξέχουν σάν κρεμάστρες. Εἶναι ὁ «κρεμανταλάς», γιατί σ’ αὐτὸ κρεμοῦν τὰ ποιμενικά τους ἐργαλεῖα (σκευὴ, τσαντῆλες κ.ἄ.).

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἡ φωτογραφία ἔχει ληφθῇ τὸ ἔτος 1931 στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ κάτω ἀπὸ τὴν πουνάρα πού θρῖσκεται πρὸς τὴν πλευρὰ τῆς ἐκκλησίας. Εἰκονίζονται: Ἀπὸ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερά: 1) Γεώργ. Δημ. Θεοχάρης, 2) Εὐθ. Ἰωάν. Παπαγεωργίου, 3) Μιλτιάδης Λαζ. Κυριαζῆς, 4) Δασικὸς Φουσέκης (Λεωνίδας), 5) Γεώργ. Ἰωάν. Μαλιθίτης (Χουλιάρης), 6) Νικολ. Ἰωάν. Κόλλιας (Καραμήτρος), 7) Κων. Ἰωάν. Καραμύδας, 8) Νικολ. Ἰωάν. Χασιακὸς (δάσκαλος) καί 9) Γεώργ. Ἰωάν. Κωστοῦρος (καθιστός).

(Ἡ φωτογραφία εἶναι ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τοῦ Γ. Θεοχάρη)

MARRY'S HOUSE

Πλούσια συλλογὴ ἀπὸ κεραμικά - σερβίτσια
ὄνυχια - ἀλάβαστρο.

Μάρνη 37 - Πλατ. Βάθης
Τηλ. 523182

ΣΠ. ΜΑΝΤΑΣ - ΒΑΣ. ΚΟΛΛΥΡΗΣ

Τυπογραφικὴ ἐπιμέλεια:

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ἰ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ